

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi bíróság a Berke & Molnár Ügyvédi Iroda
és dr. K I

által képviselt **Betonpartner Magyarország Kft.** (1103 Budapest, Noszlopy u.
2.) elsőrendű, az Erős Ügyvédi Iroda, a Wallacher
Ügyvédi Iroda és a
Szoboszlai Ügyvédi Iroda által
képviselet **Cemex Hungária Építőanyagok Kft.**(1095 Budapest, Hajóállomás u 1.) másodrendű, az
Oppenheim Ügyvédi Iroda által
képviselet **DBK-Földgép Építési Kft.** (1061 Budapest, Paulay Ede u. 55.) harmadrendű, a Kulcsár
és Sztankó Ügyvédi Iroda és dr.
H S által képviselt **Duna-Dráva Cement**

Kft. (2600 Vác, Kőhídpart dűlő 2.) negyedrendű, az Oppenheim Ügyvédi Iroda
által képviselt **Osteuropäische**
Zementbeteiligungs GmbH (2204 Hamburg, Willy-Brandt str. 69.) ötödrendű, a dr. K F
és dr. B L

által képviselt **LASSELSBERGER HUNGÁRIA Kft.** (1238 Budapest, Grassalkovich u.
255.) hatodrendű, a Kulcsár és Sztankó Ügyvédi Iroda

által képviselt **Magyar Betonszövetség „v.a.”** (1191 Budapest, Ullői út 206.
B. ép. I. lh.) hetedrendű, a Dr. N Cs

a Faludi Wolf Theiss Ügyvédi Iroda
és a K. Szabó Ügyvédi Iroda által

képviselet **STRABAG Építő Zrt.** (1117 Budapest, Gábor Dénes u. 2.) nyolcadrendű felpereseknek a
dr. Ruzshtiné dr. Juhász Dorina jogtanácsos által képviselt **Gazdasági Versenyhivatal** (1054
Budapest, Alkotmány u. 5.) alperes ellen verseny ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági
felülvizsgálata iránt indított perében meghozta az alábbi

í t é l e t e t

A bíróság a kereseteket elutasítja.

Kötelezi az I.r. (elsőrendű), II.r. (másodrendű), III.r. (harmadrendű), IV.r. (negyedrendű), V.r.
(ötödrendű), és VI.r. (hatodrendű) felpereseket, hogy tizenöt napon belül fizessenek meg az
alperesnek személyenként külön-külön 120.000 (százhuszezer) forint, a VII. (hetedrendű) és VIII.r.
(nyolcadrendű) felperesek személyenként külön-külön 40.000 (negyvenezer) forint perköltséget.

Kötelezi a bíróság az I.r. (elsőrendű), II.r. (másodrendű), III.r. (harmadrendű), IV.r. (negyedrendű),
V.r. (ötödrendű), VI.r. (hatodrendű) és VIII.r. (nyolcadrendű) felpereseket, hogy az állami
adóhatóság külön felhívására fizessenek meg személyenként külön-külön 1.500.000 (egymillió
ötszázezer) forint, a VII.r. (hetedrendű) felperes 60.000 (hatvanezer) forint le nem rótt kereseti
illetéket.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított tizenöt napon belül a Fővárosi Törvényszékhez címzett, a

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon nyolc példányban benyújtandó fellebbezésnek van helye.

INDOKOLÁS

Felperesek, valamint jogelődjeik igazgatói és kereskedelmi vezetői a 2005-től 2007-ig terjedő időszakban a piac felosztására és a C-20-as transzportbeton árszintjének megtartására irányuló tárgyalásokon vettek részt, a találkozók és egyeztetések célja az volt, hogy a korábban már meghatározott árszinteket és az eljárásban érintett betongyarak „védett” vevőit megtartsák, valamint felosszák a vevőket a piaci részesedéseknek megfelelően. A tárgyalásokra havonta kétszer, kizárólag az 1000 m³-nél nagyobb munkák esetében került sor.

Az alperes a 2014. június 30-án kelt Vj/29-522/2011. számú határozatában megállapította, hogy az I. r., a II. r. III. r., IV. r., V. r. és VII. r. felperesek 2005-2007 között, a VIII. r. felperes 2005-től 2007. augusztus 20-ig, a Frissbeton Betongyártó és Forgalmazó Kft. 2007. augusztus 21-től - 2007 decemberéig, a VI. r. felperes 2005-től - 2007. január 30-ig egységes, folyamatos és komplex jogsértést folytattak az 1000 m³ feletti Budapest-környéki transzportbeton megrendelések előre meghatározott kvóta mentén történő felosztása és a transzportbeton árszintjének meghatározása céljából, és e magatartásukkal megsértették az 1996. évi LVII. törvény (Tpv.) 11. § (1) bekezdését. Kötelezte az I. r. felperest 185.400.000 forint, a II. r. felperest 643.900.000 forint, a III. r. felperest 192.000.000 forint, a IV. r. felperest 465.800.000 forint, a Frissbeton Betongyártó és Forgalmazó Kft.-t 53.500.000 forint, az V. r. felperest 550.000.000 forint, a VI. r. felperest 270.200.000 forint, VII. r. felperest 1.000.000 forint, a VIII. r. felperest 428.400.000 forint versenyfelügyeleti bírság megfizetésére. Az eljárást a keresetekkel nem érintett részben megszüntette.

Indokolásában ismertette az eljárás megindításának körülményeit, bemutatta az eljárás alá vont vállalkozásokat, megjelölve a részükről érintett személyek körét. Ismertette releváns piacot azzal, hogy felperesek piaci részesedése a vizsgált időszakban mind a 20 km-es, mind a 40 km-es szállítási távolságot alapul véve jelentős mértékben meghaladta a 10%-ot, hozzávetőlegesen 70% feletti volt. Határozatának IV. pontjában az eljárásban 1. sz. és 2. sz. védett tanúként nyilatkozó személyek vallomásain keresztül ismertette a felső vezetői és középvezetői találkozók résztvevőit, és a VII. r. felperes találkozók szervezésében való szerepét, VII.r. felperes üléseinek időpontjait, a találkozók felperesek részéről résztvevő személyek körét. (határozat 108-113. pont) Megállapította, hogy felperesek felső vezetőinek VII. r. felperesen kívüli találkozói évente egy alkalommal zajlottak Ausztriában, illetve Magyarországon, mely találkozók keretében került sor a C-20-as transzportbeton árszintjének, valamint a kartelltagok éves kvótáinak meghatározására. Megállapította, hogy a vizsgált időszakban felperesek kereskedelmi vezetői is rendszeresen találkoztak havonta több alkalommal, és az 1000 m³-nél nagyobb transzbeton igényű munkákat osztották fel; a találkozókra jellemzően a VII. r. felperes Budapest, budafoki úti irodájában került sor abból a célból, hogy a felső vezetői találkozók megállapított piaci árszintet megtartsák, valamint, hogy a piaci részesedéseiknek megfelelően felosszák egymás között a vevőket, tiszteletben tartásuk egymás „védett vevőit”.

Az árrögzítés és a piacfelosztás bizonyítékai körében az 1. sz. védett tanú (a továbbiakban: *1. tanú*) által becsatolt, 2006. május 17., 2006. július 13., 2006. szeptember 29., 2006. szeptember 29. és a 2006. július 13. időpontokban felperesek tárgyalásai alkalmával készült táblázatokra (a továbbiakban: *táblázatok*), a 2. sz. védett tanú (a továbbiakban: *2. tanú*) határidőnaplójára (a továbbiakban: *határidőnapló*) és S K spirálfüzetére (a továbbiakban: *spirálfüzet*)

hivatkozott. Kiemelte, hogy a táblázatok a tárgyalások tárgyát, a résztvevők pontos körét, felperesek piaci részesedését, és azokhoz kapcsolódóan az adott időszakra vonatkozó teljesítéseket tartalmazták az 1000 m³ feletti munkák vevőinek felsorolásával; a felső vezetők által évente egyszer megtartott találkozót követően felperesek vezetői szóban közölték a vállalkozásra jutó kvótákat az adott cég kereskedelmi vezetőivel, mely százalékos arányban került meghatározásra és e kvóták a táblázatokban cégenként kerültek rögzítésre; a határidőnaplóban a találkozók időpontjára és az ott elhangzottakra vonatkozóan voltak bejegyzések 2006. február 8-i, 2006. március 10-i, 2006. március 22-i, 2006. május 17-i, 2006. június 2-i és 3-ai, 2006. június 15-ei, 2006. június 21-22-i 2006. június 28-ai, 2006. szeptember 29-ei és 30-i dátumokkal.

A Vj/148/2008. számú eljárás során rajtaütés alkalmával lefoglalásra került spirálfüzet „V.21.” dátummal jelölt táblázat - melynek függőleges oszlopában a betoniparban dolgozó vállalkozások neveinek rövidítései, mellettük négy oszlopban különböző számok, a 2. és 3. függőleges számoszlop felett „Eltérés” felirat, az 5. függőleges oszlopban számok -/+előjellel, valamint „16,14,C-20, 13, 12,5” bejegyzések láthatók – vonatkozásában megállapította, hogy az hasonlít az 1. tanú szerint B R által készített táblázatokhoz, valamint a 2. tanú határidőnaplójának 2006. június 2-i bejegyzéséhez. A felperesek által alkalmazott árak elemzése alapján megállapította, hogy az árak jelentősen szóródtak, az átlagár folyamatos növekedést mutatott, miközben a relatív szórás érdemben nem változott, az árak relatív változékonysága az idő előrehaladtával lényegében változatlan maradt. A napi árak 91 százalékban 9.800,- forintos érték felett voltak, 2005-ben 9.800,-, 2006-ban 10.200,-, 2007-ben pedig 11.000 forint értékek felett, ezekben az években csak az árak kevesebb mint 20 százaléka volt alacsonyabb a felsorolt értékhatároknál. az 1000 m³ feletti megrendelések kapcsán az árak időszakos átlagszintje ugyanakkor lényegesen nagyobb stabilitást mutatott; a 9.800,- Ft feletti napi árak, illetve a napi egyszerű és súlyozott átlagárak aránya a teljes időszakban (2005-2007) és az egyes években is meghaladta a 90 százalékot. Határozatának 221. pontjában ismertette felperesek vevőit. A jogi értékelésében bemutatta az összehangolt magatartás, a versenykorlátozó cél és hatás ismérveit, valamint az általa alkalmazott bizonyítási elveket. Az irati bizonyítékokat értékelve megállapította, hogy a középvezetői találkozókon készült táblázatok, az 1. tanú asztali naptárának (a továbbiakban: *asztali naptár*) vonatkozó oldalai, a 2. tanú határidőnaplója és a spirálfüzet felperesek jogsértésének közvetlen bizonyítékai, az 1. tanú megnevezte a táblázatot készítő személyt (B R) és a táblázatok készítésének helyét (középvezetői találkozók), készítésének körülményeit (pendrive, kinyomtatás), valamint a birtokába kerülés módját is igazolta. A 2. tanú és a 3. sz. védett tanú (a továbbiakban: *3. tanú*) nyilatkozata a táblázatok létezéséről és keletkezési körülményeiről összhangban állt az 1. tanú előadásával, a 2. és a 3. tanúk a táblázatok felismerték, a 2. tanú a táblázat valós tartalmát megerősítette azzal, hogy a táblázat nem teljes terjedelmű. Megállapította, hogy a táblázatok tartalmi szempontból a 2. tanú határidőnaplójának bejegyzései is közvetlenül megerősítették, mert azok a 2006. május 17-i és szeptember 29-i találkozókra egyezően utaltak. Ezen túlmenően a spirálfüzet bejegyzése is ugyanazt a tartalmi struktúrát követte, mint a táblázatok, mely tény szintén a táblázatok hitelességét igazolta. Az eljárás során kirendelt igazságügyi szakértői véleményre utalva megállapította, hogy a határidőnaplóban szereplő bejegyzések mindegyike a 2. tanútól származott, a bejegyzések a 2006-os évből származó korabeli írásos dokumentumok voltak. A határidőnaplóban szereplő firkákkal kapcsolatban megállapította, hogy nem volt egyértelmű, hogy azok náci, neonáci vagy sátánista szimbólumok, és e firkákra tekintettel nem volt indokolt a 2. tanú vallomásának, illetve a határidőnapló a bizonyítékok köréből történő kirekesztése.

A védett tanúk nyilatkozatainak hitelességét illetően megállapította, hogy az 1. tanú a személyi körülményeit illetően valós tényekről nyilatkozott, és nem volt elfogult, és a 2. tanú nyilatkozatai, valamint határidőnaplója is hiteles bizonyítékok, a 3. tanú esetében a személyi körülmények

vizsgálati szakaszban részletesen feltárássra kerültek, a védett tanúk nyilatkozatai egybehangzóak, pontosak és kellően konzisztensek voltak annak ellenére, hogy egymás személyéről és nyilatkozatairól nem tudtak. Bemutatta a védett tanú intézményének jogi szabályozását, e körben a 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 39/A.§ (1) bekezdés, a Tpv. 79/B. § (3) bekezdéseire, valamint kommentárra és bírósági határozatra hivatkozott.

Határozatának VII. pontjában az egységes komplex és folyamatos jogsértés ismérveit értékelve – a Kúria Kfv. II.31.076/2012/28. számú ítéletére is utalva - megállapította, hogy felperesek egységes, folyamatos és komplex jogsértést folytattak az 1000 m³ feletti Budapest-környéki transzportbeton megrendelések előre meghatározott kvóta mentén történő felosztása és a transzportbeton árszintjének meghatározása céljából. Az egységes, átfogó terv létét igazolták a 2006. május 17-ei, július 13-ai és szeptember 29-ei középvezetői találkozókra készült táblázatok, a felső és középvezetői találkozók tekintetében egyebekben a védett tanúk nyilatkozataira utalt. Megállapította, hogy felperesek magatartása a Tpv. 11. § (2) bekezdés a) és d) pontjának megsértésével a Tpv. 11. § (1) bekezdése szerinti tilalomba ütközött azzal, hogy a VII. r. felperes a jogsértés tekintetében alapvetően adminisztratív feladatokat látott el, mely versenyjogi felelősségét megalapozza. Megállapította, hogy a felperesek jogsértése nem csekély jelentőségű, mert érintett piaci részesedésük meghaladta a 10%-ot, valamint a jogsértés horizontális árrögzítés és piacfelosztás volt. A bírságkiszabás során a Tpv. 78. § rendelkezésein túlmenően a Gazdasági Versenyhivatal Elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa Elnökének 1/2012. Közleményét (a továbbiakban: Bírságközlemény) vette alapul, a VII. r. felperes kivételével. A bírság összegének kiszabása során értékelte a releváns forgalmat azzal, hogy a megállapított jogsértés jelentős mértékben korlátozta a felperesek közötti versenyt. Figyelemmel volt felperesek piaci részesedésére, a piaci hatás körében értékelte, hogy a transzportbeton árszintjének meghatározását felperesek ténylegesen megvalósították, ugyanakkor a piacfelosztás tényleges és mindenre kiterjedő végrehajtása nem nyert bizonyítást. Egyetlen felperes esetében sem állapított meg szervező szerepet. Határozatának IX. pontjában felperesek eljárásjogi kifogásaival foglalkozott.

I.r. felperes kereseti kérelmében elsődlegesen jogsértés, illetve bizonyítottság hiányában az alperes határozatának megváltoztatásával az eljárás megszüntetését kérte, másodlagosan az alperes határozatának hatályon kívül helyezését, és az eljárás megszüntetését, vagylagosan az alperes új eljárásra kötelezését, harmadlagosan valamennyi kereseti kérelem tekintetében a bírságkiszabás mellőzését, illetve csökkentését kérte. II.r. felperes elsődlegesen a határozat hatályon kívül helyezését, másodlagosan megváltoztatását kérte a jogalap, illetve a bírság jelentős mérséklésével. III.r. r. és V. r. felperesek a határozat megváltoztatását kérték jogsértés hiányában, másodlagosan a jogalap és szankció megváltoztatását, harmadlagosan a bírság mérséklését kérték. IV. r. felperes a határozat megváltoztatását kérte jogalap és bizonyítottság hiányában, vagylagosan a határozat hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárásra kötelezését, másodlagosan megváltoztatással a bírság mérséklését kérte. VI. r. felperes elsődlegesen a határozat megváltoztatásával az eljárás megszüntetését kérte elévülés okán, másodlagosan a határozat hatályon kívül helyezését, harmadlagosan hatályon kívül helyezését, és alperes új eljárásra kötelezését, negyedlegesen a bírság 71.600.000 forintra mérséklését kérte. VII. r. felperes kereseti kérelmében a határozat megváltoztatását kérte jogalap és bizonyítottság hiányában, vagylagosan elévülésre tekintettel. VIII. r. felperes az alperes határozatának megváltoztatását kérte elévülésre hivatkozással. Valamennyi felperes keresetét a rá vonatkozó határozati rendelkezés tekintetében terjesztette elő.

A felperesek – VIII. r. felperes keresetét, valamint a VI. és VII.r. felperesek elsődleges kereseti álláspontjait ide nem értve – vitatták a Tpv. 11.§ (1) bekezdésének megsértését, valamint a Ket.

50.§ (1) bekezdésének és (6) bekezdésének alperes általi megsértésére utaltak.

I.r. - VI.r. felperesek előadták, hogy a védett tanúk nyilatkozatai és a kizárólag a védett tanútól származó iratok törvényes bizonyítékként nem szolgálhatnak, e vonatkozásban a Ket. alapelvi rendelkezéseire és a 39/A. §, 54.-ának (4) bekezdés, az Alkotmánybíróság egyes határozataira, az Emberi Jogok Európai Egyezményének 6. cikkére, az Európai Unió Alapjogi Chartájára és az Alaptörvény XXIV. és XXVIII. cikk (2) bekezdésére hivatkoztak. Hangsúlyozták, hogy a védett tanúkhöz közvetlenül kérdés vagy indítvány nem volt intézhető, a tanúk elfogultsága miatt nyilatkozataik megkérdőjelezhetők, alperes a védett tanúkat a 1998. évi XIX. törvény (Be.) 97. § szerinti „különösen védett tanú” szintjére emelte, nem biztosította a védett tanúk meghallgatásain való részvételt, a kérdezés, észrevételezés jogával nem élhettek, a tanúvallomások jegyzőkönyvezésének ellenőrzésére nem volt lehetőségük; a védekezési jog gyakorlásához való joguk sérült, a védett tanúk anonimitásának megőrzését a modern technikai eszközök lehetővé tették volna. Sérelmezték, hogy a védett tanúk felperesek jelenlétében való meghallgatására azt követően sem került sor, hogy a védett tanúk személye álláspontjuk szerint ismertté vált, a védett tanúk felé kérdésfeltevésre biztosított két nap határidő kevés volt. Kifogásolták, hogy a védett tanúvá nyilvánítás okai nem ismertek, a Ket. 50. § (4) bekezdés és 52. § (1) bekezdésével ellentétesen az 1. tanú asztali naptára, valamint a határidőnapló sem volt betekintheső, a határidőnaplóból kiválogatott másolatok bizonyítékként nem használhatóak fel, nem volt lehetőség a szakértőhöz sem kérdések intézésére.

I.r. - VI.r. felperesek szerint a védett tanúk nem voltak elfogulatlanok, mert az alperes és a védett tanúk is a jogsértés megállapításában voltak érdekeltek, a védett tanú a bizonyíték szolgáltatása fejében díjban részesül - ilyen igény sajtóközlemény szerint fel is merült -, alperes pedig a kiszabott bírságösszegeből részesedik; alperes a Ket. 54.§-ával, illetve közösségi jogforrásokkal ellentétesen nem vizsgálta a védett tanúk motivációit. I.-VI.r. felperesek az 1. és 2. tanúként az I. és II.r. felperesek egy-egy volt, álláspontjuk szerint elfogult, felperesek bírságolásában érdekelt alkalmazottját nevezték meg, akik ismerték is egymást, II.r. felperes szerint az sem zárható ki, hogy az egyik védett tanú hozta a másikat; a 3. tanú személyi körülményeinek tisztázására sem került sor. IV.r. felperes szerint a Ket. 39/A § (1) bekezdés (3) bekezdés, 49. § (2) bekezdés és 54. § (4) bekezdés rendelkezéseinek alperes általi alkalmazásával alapvető jogai sérültek. Kiemelték a 2. tanú versenytanács előtt tett nyilatkozatának a tanúskodás motivációjára irányuló kérdésre adott válaszát („G őszinte kérdései”) is azzal, hogy a válaszában elhangzottak nem kerültek dokumentálásra, továbbá a tanú és a vizsgáló közötti viszony sem volt semleges, a „védett tanúk" egymás nyilatkozatairól is tudtak. Észrevételezték, hogy az 1. tanú ismételt meghallgatásán jogi képviselője tett a tanú helyett nyilatkozatot. II.r., III.-V.r. felperesek kiemelték a határidőnapló betekintheső oldalain látható náci szimbólumokat, melyből a hiteles tanúvallomás hiányára következtettek, az erre vonatkozó alperesi tényfeltárást hiányolták.

I.r. és III.-VII.r. felperesek előadták, hogy a tanúk személye ismertté vált, mellyel a Ket. 39/A. § (5) bekezdése sérült, a „védett tanú" státusz fenntartásának célja a felperesek alapvető eljárásjogainak a korlátozása volt, védett tanúknak az egymás által elmondottakról tudomásuk volt, vallomásukra felkészültek.

Az I.-V.r. felperesek álláspontja szerint az alperes számos irányított kérdést tett fel a védett tanúknak, többek között a táblázatok, szövetségi ülések jegyzőkönyvei, a nemfizető vevők tekintetében, és több ellentmondás illetve hiány - az árak mértékében az 1. tanú vallomásának megváltoztatása, a határidőnapló benyújtásának időpontja, az 1. tanú szembesítése a 2. tanú táblázatok

manipuláltságára tett nyilatkozatával, 2. tanú jegyzetelési szokása, középvezetői találkozók kezdeményezése, a középvezetői találkozók résztvevői által egymás becsapása, védett tanúk aktivitása a találkozón, a spirálfüzet átvételének időpontja - tisztázatlan maradt; a vizsgáló „tájékoztatót adott az eljárás jelenlegi állásáról, a 3. tanút alperes előbb hallgatta meg, mint a 2. tanút (II.r. felperes keresete), a védett tanúk meghallgatásának ideje és a jegyzőkönyvek terjedelme aránytalan, a meghallgatások között lehetőségük volt az egyeztetésre, az 1. és 2. tanút a versenytanácsi meghallgatáskor több válaszra rávezették („kamu-jegyzőkönyvek”, „még egy hiányzik”), több tárgykörben a védett tanúk nem önmaguktól tettek nyilatkozatot (minimálár, védett vevők), a 2. és 3. tanúk független forrásként nem erősítették meg a táblázatok létét és tartalmát. IV. r. felperes hangsúlyozta, hogy a 2. tanú versenytanácsi kihallgatásáról két különböző jegyzőkönyvet, mely a Tpvt. 55. § (1) bekezdés és 55/C. § (2) bekezdésér figyelemmel tényállás sérelmével járó jogsértés.

I.-V.r. felperesek hangsúlyozták, hogy a 2. tanú a táblázatok tartalmában manipulálnak tekintette, a táblázatok eredete, készítésének körülményei nem tisztázottak, felmerül a hamisítás gyanúja, mely a táblázatok és az 1. tanú vallomásának hitelességét is megdönti, a versenytanács kérdései ellentmondáshoz vezettek. IV. r. felperes megjegyezte, hogy a 2006. május 17- i táblázat olyan építő cégeket jelöl, melyek nem voltak vevők, több cég pedig az eljárás megindulásakor felszámolás alatt állt. A védett tanúk általi vevőazonosítások és a kivitelezők adatszolgáltatásai nem egyeztek.

Az I., III-VI.r. felperesek előadták, hogy a spirálfüzet sem releváns bizonyíték jogsértésre, mert a bejegyzés körülményeire bizonyíték nincsen, azok S K nyilatkozata szerint nem középvezetői találkozók alkalmával keletkeztek, hanem becslések, a határidőnapló 2006. június 2-i bejegyzése és spirálfüzet között nincsen értékelhető hasonlóság, a Vj-148-76/2008. számú eljárást megszüntető végzésében alperes a spirálfüzet bizonyító erejének hiányát már megállapította.

Az I.-II.r, IV.r. felperesek előadták, hogy alperes tévesen határozta meg a releváns piacot is. A földrajzi piac szűkebb, csak a 10-15 km-en belül elhelyezkedő üzemek versenytársak, melyre vonatkozatható versenyhelyzetet alperes nem elemzett. IV.r. felperes kifejtette, hogy a termékpiac meghatározás is téves, mert a betonnak van közvetlen helyettesítő terméke, a Tpvt. 17. §-ára és földrajzi piac téves meghatározására utalva vitatta a felperesek 70 %- ot meghaladó érintett piaci részesedését.

Az árrögzítést vitatva I-VI.r. felperesek az 1. és 2. tanúk C-20-as beton átlagárára, minimálárára vonatkozó ellentmondó, majd igazodó nyilatkozatait hangsúlyozták (határozat 153., 156., 165. pontjai) azzal, hogy a határozat 216. pont b) alpontjában szereplő árak hozzávetőlegesen egyeznek is a védett tanúk által szolgáltatott legalacsonyabb minimálárakkal, az árszórás önmagában is cáfolja az árkartell gyanúját; a betonárak 2005. és 2007. közötti növekedésének magyarázata az alapanyagárak emelkedése volt, az árrögzítés mechanizmusát alperes nem írta le. III. és V.r. felperesek szerint az alperes által elvégzett elemzés (határozat 40-45. bekezdései) sem bizonyít jogsértést, az 1000 m³-t meghaladó nagyságú megrendelésekre vonatkozó számítások ugyanakkor az alacsony mintaszám miatt statisztikailag megalapozatlanok. IV.r. felperes észrevételezte, hogy alperes költségelemzést nem végzett.

A védett vevőkre vonatkozó határozati megállapítások tekintetében az I.r. felperes kiemelte, hogy a vevőnyilatkozatok szerint nem volt olyan, hogy ugyanaz a vállalkozás adta a legkedvezőbb ajánlatot és az ajánlattételtől sem volt elzárkózás, 2007-ben a VI. r. felperes vállaltfelvásárlás okán volt fő vevő. III.-V.r. felperesek kiemelték, hogy önmagában a „törzsvevők" léte nem bizonyítja a

Tpvt. 11. §-ának megsértését, a 2. és 3. tanúk jogsértésre utaló védett vevőkről nem nyilatkoztak, az I. tanú nyilatkozatát az alperes által lefolytatott vizsgálat eredményei sem támasztották alá, a III. r. felperes és a Frissbeton vertikálisan integrált vállalkozáscsoportok tagjai. IV. r. felperes hangsúlyozta, hogy a 2006. május 17- i keltű táblázatban lévő cégek az adott időszakban nem voltak vevők, a táblázatban szereplő egyes cégek a cégnyilvántartásban alperes által nem voltak fellelhetők.

II.r., III.r. és V.r. felperések nézete szerint a védett tanúk vallomásainak összehangolására utal az apró részletkérdésekben való azonos nyilatkozat (Rozmaring étterem. „aggregát” hibás szóhasználat), a vizsgálati jelentés jegyzőkönyvekben nem szereplő részletei, I. tanú minimálár és felső vezetői találkozók résztvevői tekintetében megváltoztatott nyilatkozata, „G őszinte kérdései”, a táblázatok készítése tekintetében „egy pendrive-on” kifejezés használata, és a 2. tanú versenytanács előtti vallomása (441. számú jegyzőkönyv 11. oldal).

A IV.r. felperes sérelmezte, hogy a határidőnapló eredetiségével kapcsolatban alperes nem igazságügyi szakértő szervezetet rendelt ki, II.r.-III.r. és V.r.-VI.r felperések a szakértői vizsgálat módszerére vonatkozóan állították hiányosnak a szakvéleményt, VI.r. felperes szerint a szakvéleményből nem derül ki, hogy azt igazságügyi szakértő készítette.

Az egyes felperések további álláspontjai, indítványai az alábbiak voltak.

Az I.r. felperes előadta, hogy alperes a tényállást alapvetően az I. és 2. tanúk tanúvallomására (részben a 3. tanú vallomására), a táblázatokra, a határidőnaplóra alapozta, mely dokumentumoknak az eredete, tényleges keletkezése ismeretlen, nem bizonyított, illetőleg rendeltetése is csak a védett tanúk vallomásából került levezetésre, bizonyító erővel nem rendelkeznek.

A felső vezetői találkozók vonatkozásában I.r. felperes előadta, hogy jogelődjének az I. és 2. tanúk által megjelölt személyek 2005-2007 év elején nem voltak bejegyzett képviselői, esetleges jelenlétük az állítólagos felső vezetői találkozókön ezért nem tudható be I. r. felperesnek, e körben alperes jogellenesen állapította meg, hogy egységes és folyamatos jogsértésben vett részt. A középvezetői találkozók bizonyíthatatlansága tekintetében a 2. tanú táblázatok manipuláltságára vonatkozó nyilatkozata mellett előadta, hogy a táblázatok „5” számú oszlopa megközelítőleg sem egyezik jogelődje 2006. évi budapesti termelési adataival, a középvezetői találkozók nagy részéről alperes írásbeli bizonyítékkal nem rendelkezik, a 2. és 3. tanúk saját nyilatkozataik folytán sem tudtak nyilatkozni a teljes 2005-2007. időszakról. Észrevételezte, hogy a VII.r. felperes elnökségi üléseinek számát illetően a határozat 444. pontja és 133. pontja ellentétben áll.

A bíróság tekintetében előadta, hogy azt a határozathoz csatolt melléklethez képest alperes indokolás nélkül kerekítette forintra, megnövelve így az összeget forinttal.

Indítványozta S Z valamint az ügyben eljáró vizsgálok tanúkenti kihallgatását, írásszakértő kirendelését, illetve a 2. tanú zárt adatkezelésének megszüntetését.

A II. r. felperes észrevételezte, hogy a határidőnapló hitelessége azért is vitatott, mert arra a vizsgálóval való vélt egyeztetés, illetve a informátori díj reményében csak a második meghallgatása alkalmával hivatkozik a 2. tanú, de az is életszerűtlen, hogy a 2. tanú 2006. év közepén egész évre vonatkozó piaci részesedéseket, éves össztermelés mennyiségeket és százalékokat rögzít. Nézete szerint a spirálfüzet adatai nem egyeznek a táblázatok számsoraival, S K viszont ésszerű magyarázatát adta a feljegyzések jelentésének. Kiemelte, hogy a megállapított jogsértés 3 éves időtartamára vonatkozó írásos bizonyítékok rövid időszakra koncentráltak, a spirálfüzet bejegyzésének keletkezése nem ismert, a védett tanúk nyilatkozatai pedig ellentmondásosak.

A felső vezetői találkozók tekintetében a védett tanúknak a résztvevőkre és a találkozók eseményeire tett eltérő nyilatkozatait, az 1. és 2. tanúk vallomáskiegészítéseit, közvetett ismereteit emelte ki azzal, hogy a határozat 428. pontja iratellenesen tekinti közvetlen irati bizonyítéknak a táblázatokat.

A középvezetői találkozók vonatkozásában a határozat 442. pontja megalapozatlan, mert a szövetségi ülések a középvezetői találkozókra részt nem vett 3. tanú szerint sem voltak azonosak a középvezetői találkozókkal, a szövetségi ülések jelenléti ívein az 1. és 2. tanúk nem szerepelnek. Sérelmezte, hogy alperes nem vizsgálta azt, hogy teljesedésbe mentek-e a felperes szerint számos tekintetben ellentmondásos táblázatok szerinti leosztások, és azt sem vette figyelembe, hogy a piacfelosztás nem lehetett szisztematikus.

A bírságkiszabás körében II.r. felperes azt sérelmezte, hogy alperes a pertársakhoz képest II.r. felperes teljes árbevételét bírság alapnak tekintette, míg a magyarországi nettó árbevétel után a bírság maximuma millió forint lehetett volna, de a bírság a táblázatok szerinti kvótával sem arányos; a releváns bevétel csökkentendő továbbá a szállítás árával, melyre az állítólagos jogsértő magatartás sem terjedhetett ki. Észrevételezte, hogy teljes ár- és piacfelosztás nem nyert bizonyítást, alperes nem vette figyelembe bírságcsökkentő tényezőként az ágazat nehéz helyzetét és arra is figyelemmel kellett volna lennie, hogy az elérhető mérlegadatok alapján II.r. felperes képes-e megfizetni a rá kiszabott bírságot. Utalt arra, hogy alperes pontatlan adatszolgáltatás miatt eljárási bírságot is kiszabott vele szemben.

Indítványozta Z Sz és H K valamint egy munkavállalójának tanúkenti meghallgatását, illetve az 1. és 2. tanúk kihallgatását.

A III. és V.r. felperesek előadták, hogy az 1., 2. és 3. tanúk nyilatkozatai nem használhatók fel bizonyítékként, a táblázatok hamisítás eredményeként jöttek létre, és a határidőnapló sem képezheti jogi mérlegelés tárgyát, alperes nem vizsgálta a védett tanúk szavahihetőségét, a VII. r. felperes közgyűlései és elnökségi ülései önmagukban nem bizonyítanak jogsértést; a szövetségi ülések résztvevői a szakmát érintő aktuális kérdések megvitatásáról nyilatkoztak, a VII. r. felperes üléseire vonatkozó meghívók tartalma és az ülések résztvevőinek listája sem utal jogsértésre.

A bírságkiszabás körében előadták, hogy alperes negatív piaci hatást nem bizonyított, a 15 pont és a minimum árak megvalósítására vonatkozó 5 pont – utóbbi a jogalap hiányában – megalapozatlan, a vállalkozások budapesti piacon fennállt piaci részesedése tekintetében alperes számítást nem végzett. A III.r. felperes írásszakérő kirendelését, az V.r. felperes a közigazgatási eljárásban eljáró szakérő meghallgatását indítványozta.

IV. r. felperes előadta, hogy a határozat indokolása hibás és pontatlan megállapításokat tartalmaz jogelődje vonatkozásában. Állította, hogy az alperes megsértette a Ket. 50. § (6) bekezdésében foglaltakat; felső vezetői találkozók nem voltak, ilyet az 1. és 2. tanúk sem állították egyértelműen, a védett tanúkon kívül meghallgatott személyek a felső vezetői találkozókra nem ismerték el, a középvezetői találkozókra nézve az 1. és 2. tanú VII. r. felperessel kapcsolatos vallomását VII. r. felperes közgyűlései és elnökségi üléseinek jegyzőkönyvei és jelenléti ívei cáfolják. A 2. tanúhoz név szerint konkretizált személyt rendelve, és e személyről fennálló ismeretei alapján előadta, hogy a határidőnapló nyilvános cement árakat tartalmazott.

Sérelmezte, hogy eljárási kifogásait az alperes teljes körűen nem értékelte; alperes az ügyintézési határidőt túllépte, az eljárás indokolatlan elhúzásával megsértette a Ket. egyes alapvető rendelkezéseit.

Indítványozta könyvszakértő és írásszakértő kirendelését, H K és Z Sz tanúkenti kihallgatását, továbbá a Vj-148/2008. számú irat per tárgyává tételét, továbbá a Bécs-Pozsony-Budapest vonatkozásában a transzport-beton árak összehasonlítását.

A VI.r. és VII.r. felperesek elsődleges kereseti álláspontja, VIII.r. felperesnek pedig egyetlen kereseti álláspontja az volt, hogy az alperes - a Tpv. 52.§ és 53.§ (4) bekezdésére is figyelemmel – a Tpv. 67. § (4) bekezdése szerinti öt év elteltével indított eljárást velük szemben. VIII.r. felperes kifejtette, hogy a Tpv. 53. § (4) bekezdés és a Tpv. 70. § (4) bekezdés alkalmazása is eljárás indításnak minősül, melyet a bírói gyakorlat és alperes korábbi gyakorlata is támogat. A Tpv. 52. § b) pontjára is utalva előadta, hogy ügyfél csak az lehet a versenyfelügyeleti eljárásban, akivel szemben az eljárást megindították. Az alperes nyilatkozatára tekintettel VIII.r. felperes előadta, hogy az Európai Unió Bíróságának 1/2003/EK rendeleten alapuló ítélete irreleváns, mert a rendelet alkalmazásának a perbeli ügyben több okból sem volt helye, az elévülés nyugvására, megszakadására vonatkozó külön rendelkezés nincsen a Tpv.-ben; a 2014. július 1-jét megelőző, és ezt követő jogszabály szövegek között nincsen releváns különbség, büntetőjogi analógia alkalmazásának nincsen helye, és a jogi kommentárnak sincsen kötőereje.

VI.r. felperes a másodlagos, harmadlagos és negyedleges kereseti kérelmeihez kapcsolódóan - a fentiekben ismertetettekén túl – előadta azt is, hogy dr. W A mindössze egy-egy szövetségi ülésen és közgyűlésen vett részt 2005-2007 között, mely kizárja, hogy részese lehetett volna jogellenes akarategységnek, az 1. tanú által a felső vezetői találkozókra előadott tudomását életszerűtlennek tartotta. továbbá észrevételezte, hogy az a személy, akit 2. tanúként azonosított, középvezetői találkozókra való részvételre VI.r. felperestől semmilyen meghatalmazást nem kapott. Előadta, hogy a táblázatok állítólagosan VI.r. felperesre vonatkozó adatai a szállítási hely és a piaci részesedés tekintetében is ellentétesek a valósággal. Hivatkozott ügyintézési határidő túlháradására, és ezzel összefüggésben eljárási alapelv megsértésére.

A bíróságkiszabás tekintetében a Tpv. 78.§ (3) bekezdésének alperes általi megsértését abban jelölte meg, hogy a 7 hónapi jogsértő állapot figyelembe véve esetében legfeljebb 71.600.000 forint bírság lett volna alkalmazható.

Indítványozta dr. W A , Z Sz kihallgatását, valamint árszakértő, írás- és okiratszakértő kirendelését.

VII.r. felperes kifejtette, hogy jogellenes adminisztratív szervezői feladatokat nem végzett, társadalmi szervezetként a tagjai által alkalmazott árakkal és a tagok piaci részesedésével semmilyen formában nem foglalkozott, a 2006. első félévi üléseken kizárólag az ülések jegyzőkönyveiben, illetve emlékeztetőikben szereplő tárgykörben – így az új betonszabványról – tárgyaltak. hivatalos helyiségében nem folyt jogellenes egyeztetés, melyet az alperes által a védett tanúkon kívül meghallgatott személyek is alátámasztottak, akik közül több - Ny I , K , Zs , K Gy M P által tett - vallomást alperes a Ket. 50.§ (6) bekezdésébe ütközően nem értékelt, a meghallgatások időpontjában S K és D L a felperesekkel nem állt jogi kapcsolatban. VII.r. felperes is nevesítette az 1. és 2. tanúkat, majd erre tekintettel állította, hogy a nevesített személyek – a jelenléti íveken látható aláírásaik hiányában – az 1. és 2. tanúk által mondott megbeszéléseken részt sem vettek.

I-VII.r. felperesek Alkotmánybíróság eljárásának kezdeményezését is indítványozták a Ket. 39/A.§ normakontrolljára.

Alperes a keresetek elutasítását kérte, perköltséget valamennyi felperessel szemben igényelt. Határozatának indokolását fenntartotta, az elévülés vonatkozásában előadta, hogy a Tpv.-be ütköző magatartás tanúsítására 2005-2007. között sor került, a 2011. június 9-i ügyindítás folytán a VI.r., VII.r. és VIII.r. felperesek ügyfélként történő bevonásakor még nem telt el. A Tpv. 53.§ (4)

bekezdés, 67. § (4) bekezdés és 70.§-aira utalva kifejtette, hogy az ügyindításhoz kapcsolódik, melytől az ügyfél vizsgálatba vonása más jogintézmény. Relevancia hiányára hivatkozással a felperesek által indítványozott valamennyi bizonyítás elrendelésének mellőzését kérte.

A keresetek az alábbiak szerint nem megalapozottak.

A bíróság az alperes Vj/29-521/2011. számú határozatát a Tpvt. 83.§ (1) bekezdése és az 1952. évi III. törvény (Pp.) 324.§ (2) bekezdés a) pontja alapján, a keresetekkel és az ellenkérelemmel kijelöltek szerint vizsgálta felül. Felperesek mindegyike a határozat rá vonatkozó rendelkezését támadta, ezért kereshetőségi jog vizsgálatára okot adó szempont nem merült fel. Alperes a perben utalt ugyan a Pp. 335/A.§ (1) bekezdésére, azonban annak ténybeli alapja nem volt, felperesek olyan nyilatkozatot a per első tárgyalása után nem tettek, mely irányultságában az első tárgyalásig előadott álláspontjaiktól eltért volna.

A VI.r. és VII.r. felpereseknek a határidőn túli eljárásindításra vonatkozó elsődleges kereseti vitatásainak eldöntésétől függően voltak értékelhetőek e két felperes ügy érdemére (jogsértés, VI.r. felperes esetén jogkövetkezmény is) vonatkozó kereseti álláspontjai, ezért a bíróság elsőként e keresetrészeket, valamint VIII.r. felperesnek a keresetrészekkel azonos keresetét bírálta el.

Alperes a vizsgálatot 2011. június 9-én indította, mellyel a versenyfelügyeleti eljárás megindult. A VI.r. felperest a vizsgáló 2012. november 19-én, a VII.r. felperest és a VIII.r. felperest 2013. szeptember 3-án vonta be az eljárásba. A bíróságnak arról kellett döntenie, hogy a VI.-VIII.r. felperesekkel szemben az alperes a Tpvt. terminológiája szerint „vizsgálatot” indított-e, avagy e felpereseket egy már egy elrendelt vizsgálatba vonta-e be.

A Tpvt. 52.§-a szerint a versenyfelügyeleti eljárásban ügyfél az, akivel szemben hivatalból indult meg az eljárás, illetve a kérelmező (68. §), továbbá az, akire a kérelem vonatkozik. Az 53.§ (4) bekezdés értelmében ha a rendelkezésre álló adatokból megállapítható, hogy a hivatalból indult eljárásban vizsgált magatartásnak más vállalkozás is részese volt, a vizsgáló e vállalkozást az eljárásba bevonja.

A Tpvt. 67.§ (4) bekezdésének az eljárásba vonáskor hatályos rendelkezései értelmében nem indítható vizsgálat - a jogorvoslati eljárás folytán megismételt eljárást ide nem értve -, ha az e törvény III. Fejezetének rendelkezéseibe ütköző magatartás esetén az elkövetés óta három év, IV-VI. Fejezetének rendelkezéseibe ütköző magatartás elkövetése óta öt év eltelt. Ha a jogsértő magatartás folyamatos, a határidő a magatartás abbahagyásakor kezdődik. Ha a jogsértő magatartás azzal valósul meg, hogy valamely helyzetet vagy állapotot nem szüntetik meg, a határidő mindaddig nem kezdődik el, amíg ez a helyzet vagy állapot fennáll.

A Tpvt. 70.§ (1) bekezdése szerint A vizsgáló végzéssel vizsgálatot rendel el olyan tevékenység, magatartás vagy állapot észlelése esetén, amely e törvény rendelkezéseit sértheti, feltéve, hogy az eljárás a Gazdasági Versenyhivatal hatáskörébe tartozik, és a közérdek védelme az eljárás lefolytatását szükségessé teszi. A végzésben meg kell jelölni azokat a körülményeket és magatartásokat, amelyek miatt az eljárás megindult A (4) bekezdés alapján ha az e törvény valamely rendelkezése, illetve az EK-Szerződés 81., illetve 82. cikke alapján indított eljárásban az ügyindító végzésben megjelölt tevékenység, magatartás vagy állapot az ügyindító végzésben megjelöltekhez képest e törvény más rendelkezését, vagy azt is, vagy az EK-Szerződés 81., illetve 82. cikkét, vagy azt is sérti, a vizsgáló a vizsgálatot végzéssel kiterjeszti. A vizsgálat kiterjeszthető az ügyindító

végzésben megjelölttel összefüggő tevékenységre, magatartásra vagy állapotra is.

A Tpvt. 72.§ (1) bekezdés b) pontja szerint az eljáró versenytanács a vizsgáló jelentésének kézhezvételét követően az iratokat a vizsgálónak visszaadhatja, ha megállapítja, hogy a tényállás tisztázásához további vizsgálatra van szükség, illetve az eljárás kiterjesztése, vagy új ügyfél eljárásba vonása indokolt.

A Tpvt. a vizsgálat fogalmát nem definiálja, azonban a 70.§ (1) és (4) bekezdéseiből az következik, hogy a vizsgálat és az eljárás nem azonos fogalmak, a vizsgálat a piaci magatartás irányultsága alapján, tárgyhoz rendelt jogfogalom, míg az eljárást - a hatósági ügy Ket. szerinti fogalmához igazodóan – a tárgyi és alanyi feltételek együtt jellemzik. A bíróság általában nem vitatja azokat a felperesi érveket, melyek szerint az ügyféli jogállás – az ahhoz rendelt eljárási jogokkal és kötelezettségekkel együtt – eljárás indítása nélkül nem jön létre (ez következik a Tpvt. 52.§ és 53.§ kiemelt rendelkezéseiből), a Tpvt. 67.§ (4) bekezdésében meghatározott határidő azonban nem ügyféli jog, hanem meghatározott tárgyú múltbeli jogsértésekre vonatkozó vizsgálat indítási tilalom, mely terminológiáját nézve nem elévülés. A vizsgálat és az eljárás fogalmi azonosítása esetén a Tpvt. 67.§ (4) bekezdése mellett a 70.§ (4) bekezdésének és a kiemelt 72.§ (1) bekezdés b) pontjának sem lenne megfelelő értelmezési tartománya. A bíróság – e tekintetben a VIII.r. felperes álláspontjával nem ellentétesen – az alperes által hivatkozott közösségi jogforrást, büntetőjogi analógiát, jogszabály magyarázatot és az ügyben nem hatályos jogi normák összehasonlítását lényegtelennek ítélve tartalmában az alperes jogi álláspontjával egyezően értelmezte a vizsgálat fogalmát. Ezáltal az a(z egy) vizsgálat, melybe a VI., VII. és VIII.r. felperesek – a(z egy) vizsgálat kiterjesztése folytán – ügyfélként bevonásra kerültek, 2011. június 9-én indult, így e felperesek terhére megállapított folytatólagos jogsértések utolsó napjához képest a Tpvt. 67.§ (4) bekezdése szerinti határidő nem telt el; a jogsértés utolsó napja és az eljárásba vonás napja között eltelt időnek ily módon nem volt jelentősége.

A VIII.r. felperes keresetét ezért a bíróság elutasította, míg a VI.r. és VII.r. felperesek további kereseti vitatásait érdemben bírálta el.

A Ket. 50. § (1) bekezdése szerint a hatóság köteles a döntéshozatalhoz szükséges tényállást tisztázni. Ha ehhez nem elegendők a rendelkezésre álló adatok, bizonyítási eljárást folytat le. A (6) bekezdés szerint a hatóság a bizonyítékokat egyenként és összességükben értékeli, és az ezen alapuló meggyőződése szerint állapítja meg a tényállást.

A Tpvt. 11. § (1) bekezdése értelmében tilos a vállalkozások közötti megállapodás és összehangolt magatartás, valamint a vállalkozások egyesülési jog alapján létrejött szervezetének, köztestületének, egyesülésének és más hasonló szervezetének (a továbbiakban együtt: vállalkozások társulása) a döntése (a továbbiakban együtt: megállapodás), amely a gazdasági verseny megakadályozását, korlátozását vagy torzítását célozza, vagy ilyen hatást fejthet, illetve fejt ki. Nem minősül ilyennek a megállapodás, ha egymástól nem független vállalkozások között jön létre.

A bíróság az I-V.r. felperesek kereseteire tekintettel megállapította, hogy az alperes tényállás tisztázási kötelezettségének eleget tett, a Ket. alapelvei nem sérültek. Az egyoldalú, koncepciózus bizonyítékértékelést felperesek a közigazgatási eljárásban beszerzett bizonyítékok egy-egy kiragadott részlemére vonatkoztatták, többnyire szövegkörnyezetből kiemelve, de még inkább a felperesek ténybeli és jogi álláspontjával össze nem egyeztethető bizonyítékok logikai kapcsolatától elkülönítve.

A bíróság a Pp. 206. § (1) bekezdésére utalva előzetesen hangsúlyozza, hogy a közigazgatási perekben eljáró bíróság a közigazgatási határozatok törvényességi felülvizsgálatát végzi, mely jogalkalmazással összeegyeztethetetlen a perbeli nyilatkozatok, bizonyítékok olyan irányú értékelése, amelynek következtében a bíróság valamelyik peres fél – jelen perben számos felperes – által tényekből levont feltételezése alapján az ellenérdekű fél (a perbeli esetben az alperes) büntetőjogi relevanciával járó magatartását anélkül állapítaná meg, hogy egyébként a Be. 171.§ (2) bekezdése szerinti feltételek fennállnának. Mindez nem az ilyen tartalmú (feltételezéseken alapuló) felperesi álláspontok eredendő értékelhetetlenségét jelenti, hanem azt, hogy amennyiben valamely tényből vagy tények összességéből a Btk. egyes anyagi jogi rendelkezéseire utaló állítások a közigazgatási eljárás irataiból csak hipotetikusán, lehetőségként fogalmazódnak meg, a bíróság önmagában a feltételezésnek jelentőséget nem tulajdonít.

A 2. tanúnak az 1. tanú által csatolt egyes táblázatok (1. és 2. számú táblázat) manipuláltságára vonatkozó álláspontja okszerűen nem értelmezhető a táblázatok felperesek által vélelmezett utólagos előállításának bizonyítékaként. Az 1. és 2. tanú egybehangzóan állították, hogy a táblázatok elektronikusan (következésképp szerkeszthető formában) B R birtokában voltak egy pendrive-n, az adatok nevezett által folyamatos frissítés alatt álltak, és az adatok kinyomtatva csak a középvezetői találkozó alkalmával kerülhettek a találkozó résztvevőjéhez. Ilyen körülmények mellett – e téren utalva a tanúvallomások alaki követelményeinek jelentőségére (hamis tanúzás tudatában való nyilatkozat) – a bíróság nem a táblázatok 1. tanú általi (büntetőjogi konzekvenciát jelentő) utólagos manipulálására, hanem arra következtetett, hogy technikai akadály hiányában az 1. és 2. táblázatok is abban a formában kerültek kinyomtatásra az adott találkozón, amilyen formában azt az 1. tanú becsatolta; a 2. tanú maga sem állította, hogy az 1. és 2. táblázatok hamisak, mindössze azt, hogy hiányosak. A bíróság emellett hangsúlyozza azt az ellentmondást is, amely szerint felperesek egyszerre érveltek a 2. tanú vallomásának eo ipso kirekesztése, és a 2. tanú nyilatkozataiból kiragadott egyes állítások végső soron ügyszó jelentősége mellett.

A Ket. 39/A.§ (1) bekezdése értelmében erre irányuló indokolt kérelem esetén a hatóság elrendeli a tanú, a tolmács, a szemletárgy birtokosa és a hivatalbóli eljárást kezdeményező személy természetes személyazonosító adatainak és lakcímének zárt kezelését, ha az adatok zárt kezelése iránti kérelmet előterjesztő valószínűsíti, hogy őt az eljárásban való közreműködése miatt súlyosan hátrányos következmény érheti. A végzést kizárólag a kérelmet előterjesztővel kell közölni. A (3) bekezdés alapján a természetes személyazonosító adatokat és a lakcímet a hatóság az ügy iratai között elkülönítve, zártan kezeli. A hatóság biztosítja, hogy a zártan kezelt adatok az eljárási cselekmények során ne váljanak megismerhetővé. Az (5) bekezdés szerint az iratbetekintési jog biztosítása érdekében a hatóság - a jogszabályban meghatározott tartalmi és formai követelményeknek egyebekben megfelelő - kivonatot készít az eljárás során keletkezett iratról akként, hogy abból az (1) bekezdésben meghatározott személy kilétére vonatkozóan következtetés ne legyen levonható.

A Ket. 54.§ (4) bekezdése alapján a tanú meghallgatásán nem lehet jelen az ügyfél és az eljárás egyéb résztvevője, ha a tanú védett adatról tesz vallomást, továbbá ha elrendelték a tanú természetes személyazonosító adatainak és lakcímének zárt kezelését.

A perben nem volt vitatott, hogy a Tpv. 44.§ (1) bekezdése folytán a Ket. 39/A.§ (1) bekezdése de iure a versenyfelügyeleti eljárás bármely szakaszában alkalmazható. Ebből eredően önmagában az a tény, hogy e jogintézmény az alperes eljárásában felmerült, jogszabálysértő nem lehetett. Nem volt vitatott az sem, hogy a személy neve természetes személyazonosító adat, ebből következően a Ket.

39/A.§ alkalmazása kizárja a tanú nevének megjeleníthetőségét is. A bíróság – összevetve az 1., 2. és 3. tanúk vallomásairól készült kivonatokat e tanúk természetes személyazonosító adatait tartalmazó okiratokkal és hangfelvételekkel – megállapította, hogy a felperesek által ismert kivonatok a Ket. 39/A.§ (5) bekezdésének maradéktalanul megfeleltek. A felperesek ténylegesen azt vitatták, hogy a Ket. 39/A.§ (1) bekezdésében foglalt feltételek indokoltsága fennállt-e. E körben a bíróság megállapította, hogy az indokoltság fennállt az ügy tárgya, valamint a tanúk e körben tett nyilatkozata alapján. A Ket. 39/A.§ (5) bekezdése ezt maghaladóan abban is egyértelmű, hogy a kivonatokból minden olyan információt törölni kell – a természetes személyazonosító adatokon kívül is –, melyekből az érintett tanú kilétére következtetni lehet. A védett tanúk vallomásait tartalmazó kivonatok e törvényi feltételnek megfelelően készültek. Az I.r. felperes Ket. 39/A.§ (5) bekezdésének megsértésére vonatkozó érvelése ettől függetlenül is megalapozatlan volt, mert monogram egyrészt nem természetes személyazonosító adat, másrészt a VJ-29-441/2011. számú jegyzőkönyv 10-12. oldalain az egyes válaszok előtt olvasható „2. Sz:” jelölés (a „védett tanú” szókapcsolat nélkül) még monogramnak sem tekinthető.

Azzal, hogy felperesek megneveztek olyan személyeket, akiket maguk az 1., 2. és 3. tanúval azonosítottak, a felperesek által ezzel összefüggésben elérni kívánt céllal – különösen e tanúk személyazonosító adatai közül a tanúk nevének megismerhetőségével és „a zárt adatkezelés” megszüntetésének igényével – releváns kapcsolatban nem álltak. E tekintetben semmilyen jelentősége nem volt sem annak, hogy a Ket. 39/A.§ (5) bekezdés szerinti kivonatok bármely felperes számára tartalmazhattak több-kevesebb olyan információt, melyekből a tanúk lehetséges személyére felperesek saját információik alapján következtetéseket vonhattak le, sem pedig azzal, hogy alperes mikor, és milyen módon jelölte a védett tanúkat. A közigazgatási perben így - kifejezett jogszabályi rendelkezés hiányában – lényegtelenek voltak mindazok a felperesi előadások, melyek a védett tanúk nevesítésére vonatkoztak, e nyilatkozatok se pro, se kontra nem befolyásolták sem a zárt adatkezelés elrendelésének tényét, sem az ennek megfelelő további adatkezelést. A Ket. a 39/A.§ szerinti adatkezelés tartamát nem korlátozza sem időben, sem valamely eljárási cselekményhez, hatósági aktushoz viszonyítva, és ilyen rendelkezést a Pp. XX. fejezete – ide értve a megfelelően alkalmazandó vagyoni jogi peres rendelkezéseket is – sem tartalmaz; a közigazgatási per bírósága így a per során „zárt adatkezelés megszüntetéséről” nem dönthet, a bíróság által az ügy érdemében a zárt adatkezelés törvényi feltételeinek fennállása – így a felperesek által is hivatkozott indokoltság (Ket. 39/A.§ (1) bekezdés) – értékelhető, melynek eredménye sem lehet azonos a zárt adatkezelés megszüntetésével. Az indokoltságnak pedig ehhez – a fentiek szerint – még az sem mércéje, hogy felperesek megneveznek-e olyan személyeket, akik álláspontjuk szerint azonosak lehetnek a védett tanúkkal.

Az I.r., III.r. és V. r. felperesek alaptalanul hivatkoztak a Be. és a Pp. 172.§ (5) bekezdésére a védett tanúk meghallgatásán való jelenlét tekintetében. Az alperes eljárására a Tpv. 44.§ (1) bekezdése folytán a Ket. kiemelt rendelkezései vonatkoztak, mely – az 54.§ (4) bekezdésére tekintettel - egyértelmű abban, hogy a Ket. 39/A.§ (1) bekezdés szerint elrendelt zárt adatkezelés esetén törvényi kategorikusan kizárt az ügyfél jelenléte a tanú meghallgatásakor, következésképpen az is, hogy a tanúhoz a vallomás megtételével egy időben (ilyen értelemben: „közvetlenül”) az ügyfél által kérdések legyenek intézhetőek, vagy azonnali indítvány legyen tehető. A felperesek ugyanakkor a „közvetlenség” hiányának alaptalanul tulajdonítottak meghatározó jelentőséget, hiszen a zárt adatkezeléssel érintett tanúhoz a felperesek intézhettek kérdéseket, tekintve, hogy a védett tanúk vallomásainak kivonatait alperes a felpereseknek megküldte (2014. március 24-én kelt VJ/29-408/2011. végzés). Felperesek továbbá egy „közvetlen” kérdésfeltevést lehetővé tevő szituációban is csak a tanú által már megtett (szóban elhangzott és jegyzőkönyvezett) állításokra reflektálhatnak,

melyhez képest az ügyféli jog lényegi tartalmát nem érinti, ha kérdést a tanúnak időben később, a tanúvallomása egészének ismeretében intézhet az ügyfél. (Ennek kihatása legfeljebb az ügyintézési határidőre lehet azáltal, hogy a tanút az ügyfél által megfogalmazott kérdésekre szükség esetén ismét meg kell hallgatni.) Ily módon azok a felperesek által hangsúlyozott eljárásjogi garanciák, melyeknek sérülését a Ket. 39/A.§ alkalmazásával felperesek állították, ténylegesen nem történtek meg, hiszen felperesek – indifferens, hogy milyen megfontolásból – maguk döntöttek úgy, hogy a védett tanúhoz az alperes által biztosított határidő alatt – függetlenül a határidő hosszától - kérdéseket nem kívánnak intézni.

A védett tanúk elfogultságát illetően az alperes a tanúvallomásokat okszerűen értékelte. E körben a bíróság utal arra, hogy a tanúk írásban, a Btk. releváns rendelkezéseit is tartalmazó okiratok aláírásával, büntetőjogi felelősség tudatában tettek nyilatkozatot. A felperesek kifejezetten nem, de tartalmát tekintve azzal, hogy a védett tanúk és az alperes összjátzásának lehetőségére utaltak, e büntetőjogi felelősségre utaló nyilatkozatokat tettek. Az, hogy a tanú – a represszív jogi eszközrendszer érvényesítésének realitását is látva – elfogultnak tartja-e magát, végső soron szubjektív, kizárólag a tanú által tudott szempont. A Ket. 53.§ (3)-(4) bekezdésében foglaltakra (köztük az 53.§ (5) bekezdés szempontjából releváns (3) bekezdés a) pontra) vonatkozó objektív elemek ehhez képest valamennyi védett tanú meghallgatásán feltárássra kerültek a határozat 384-386. pontjai szerint, a védett tanúk elfogulatlanok is vallották magukat.

A bíróság kiemeli, hogy sem tételes jogi, sem elméleti, sem logikai alapja nincsen annak, hogy tanú által szolgáltatott bizonyítási eszköz – a perbeli esetben a táblázatok, az asztali naptár bejegyzései, a határidőnapló – bizonyítékként szükségképpen csak a tanúvallomás bizonyító erejével azonosan legyen felhasználható. Ily módon minden olyan felperesi álláspont, mely a védett tanúk vallomásának a tanúk - felperesek által állított - elfogultságából eredő kizárásával okozati összefüggésben szükségképpen kirekesztendőnek tartotta a tanúk által rendelkezésre bocsátott irati bizonyítékokat (ezáltal S K feljegyzésén kívül szinte minden bizonyítékot), önmagában is téves volt.

A védett tanúk és az alperes anyagi érdekeltségére felperesek szintén szükségtelenül hivatkoztak. A Tptv. 79/A.§ (1) bekezdésének intézménye önmagában feltételezi a díjra való érdekeltséget azon személy részéről, aki nélkülözhetetlen írásos bizonyítékot szolgáltat versenykorlátozó magatartásra, az ezzel ellentétes feltételezés irracionális, és az ilyen irányú érvelés magának a törvény szövegének a vitatását jelenti. Törvény azt sem zárja ki, hogy informátor lehessen az eljárás alá vont személyek piaci magatartását, a piacot ismerő személy, és azt sem, hogy az informátor zárt adatkezelése elrendelhető legyen (utóbbi esetben ez kötelezettség is a Tptv. 79/B.§ (2) bekezdése alapján).

Alperes érdekeltsége is irreleváns hivatkozás, mert az végső soron az alperes jogalkalmazásának lényegi vitatását jelenti; alperes ugyanakkor – azáltal, hogy hatáskörébe tartozik a Tptv. 11.§-át sértő piaci magatartások szankcionálása – hatásköréből eredően érdekelt (nem csak a perbeli, hanem bármely) versenykorlátozó megállapodás megállapításában. A versenyfelügyeleti bírság mértéke és az alperes bevételei között közvetlen jogi normatív kapcsolat nincsen, ilyen megközelítésben sem merülhetett fel az alperes érdekeltsége.

A bíróság megállapította, hogy az alperes jogellenes irányított kérdésfeltevéseket nem intézett a védett tanúhoz. A 2. tanú 2012. november 15-i meghallgatása során csatolt határidőnapló bejegyzéseinek az 1. tanú által csatolt táblázatokkal való kapcsolatára okszerű kérdés hangzott el, a

2. tanú versenytanács előtti meghallgatásának alkalmával pedig egyértelműen rámutatott arra, hogy a táblázatok nem teljes terjedelemben álltak alperes rendelkezésére, egyes komplett oszlop hiányossága nem érinti a táblázatok hitelességét.

Az „a vizsgáló röviden összefoglalta az ügy tárgyát és tájékoztatást adott az eljárás jelenlegi állásáról” mondat vonatkozásában több felperes álláspontja az volt, hogy a védett tanúk befolyásolását az alperes vizsgálói maguk valószínűsítették meg az idézett szöveg jegyzőkönyvekben történt rögzítésével. A felperesek figyelmét ugyanakkor elkerülte az a tény, hogy a nem védett tanúk meghallgatásáról készült jegyzőkönyvek mindegyike szó szerint ugyanezt a kifogásolt mondatot tartalmazta, a felperesek ugyanakkor – annak ellenére, hogy a nem védett tanúk meghallgatásán felperesek képviselői rendre jelen voltak – ezt nem kifogásolták. A bíróság ily módon – visszautalva arra is, hogy a felperesek bűncselekményre utaló feltételezései, a maguk által is számos kifogásban lehetőségként megfogalmazott állítások alkalmatlanok olyan ítélezési kiindulópont felvételére, amely szerint a hatósági jogalkalmazás bármely résztvevője büntetőjogi relevanciájú magatartást tanúsított. Elfogadta ezért a bíróság azt az alperesi álláspontot, amely szerint a szóban forgó mondat – úgy a védett, mint a nem védett tanúk kihallgatása során – a Ket. 46.§ (4) bekezdés első mondatának megfelelő tájékoztatás volt.

A bíróság – a bűncselekményre utaló feltételezések értékelése tekintetében kifejtettekre szintén figyelemmel - a 2. tanú által kiemelt „G őszinte kérdései” kifejezés esetén is lényegtelennek ítélte a felperesi előadásokat. A felperesek által e körben előadott feltételezések sem jelentenek jogellenes – büntetőjogi relevanciájú – alperesi eljárásra alapul szolgáló bizonyítékot; a 2. tanú meghallgatására első alkalommal 2012. október 30-án került sor, melyen F G vizsgáló is jelen volt, a 2. tanú versenytanács kérdésre adott kiemelt válasza ily módon logikai megfeleltetésben állt az eljárás irataival is.

Az I.r. felperes szükségtelenül hivatkozott a védett tanúk meghallgatásának sorrendjére is, mert a védett tanúk számok szerinti azonosítása nem a tanúmehhallgatások kezdetén, hanem utólag történt. I.r. felperes észrevétele így önmagában azért lényegtelen, mert a vizsgálati szakban készült jegyzőkönyvek (51., 81., 110., 119., 120.) iratok egyikében sem szám szerint szerepelnek a tanúk. A vizsgálati szakaszban továbbá – a védett tanúk meghallgatásáról készült jegyzőkönyvek mindegyikében szerepel, hogy „a jegyzőkönyv helyben, egyidejűleg, írásban, szövegszerkesztővel készül”, míg a versenytanács a meghallgatásokat hangfelvételre rögzítette. A jegyzőkönyvvezetés eltérő módja eleve kizárja az írásba foglalt jegyzőkönyvek terjedelmi különbsége és a kihallgatások jegyzőkönyveiből kitűnő időtartamok közötti releváns kapcsolatot.

Az 1. tanú versenytanács előtti meghallgatásáról szóló jegyzőkönyvben említett „kamu-jegyzőkönyvek” kifejezés a tanú jogi képviselőjétől származnak, azonban – az előadó versenytanács tag által a tanúnak e kifejezést megelőzően feltett kérdéseiből, és a tanú azokra adott válaszaiból is kitűnt, hogy az 1. tanú nem azt állította, hogy a VII.r. felperes üléseiről készült emlékeztetők kizárólag meg nem tárgyalt témákról szóltak (ilyet a 2. és a 3. tanúk sem állítottak); az 1. tanú jogi képviselőjének e közbevetésére a szövegkörnyezetből kiemelve nem volt értelmezhető, az a tanú jogellenes befolyásolásaként nem volt értelmezhető.

A határozat 427. pontjában foglalt megállapítás nem iratellenes, mert a 3. tanú kétségtelenül 2006-2009. között dolgozott valamely eljárás alá vontnál, azonban a határozat I.r. felperes által kiemelt pontjában alperes az „időszakban”, nem pedig az „időszak egészében” kifejezést használta. Ily módon a határozat iratszerű megállapítást tartalmaz.

A bíróság megállapította, hogy a védett tanúk potenciális motivációját alperesnek a ténylegesen vizsgáltknál szélesebb körben feltárnia nem kellett, a védett tanúk mindegyike a hamis tanúzás törvényi következményeinek ismeretében nyilatkozott, alperes a védett tanúk vallomásait a többi vallomásával, valamint az irati bizonyítékok – közöttük eredetét tekintve védett tanúktól független forrásból beszerzett bizonyítékra (spirálfüzet) is – alapította. Megjegyzi a bíróság, hogy az 1. és 2. tanú munkaviszonyára, annak megszűnésére a versenytanács is több kérdést intézett a tanúkhöz; alperes az ezekre adott válaszok ismeretében értékelte a védett tanúk vallomásainak hitelességét.

Egyes felperesek alaptalanul állították védekezési joguk Alaptörvénybe, illetve az Emberi Jogok Európai Egyezményének 6. cikkébe ütköző sérelmét. Irreleváns, hogy a kérdésfeltevés lehetőségével miért nem éltek, a Ket. 49. § (1) bekezdését pedig az alperes nem sértette meg, mert a jogszabályhely az 54.§ (4) bekezdése folytán a védett tanúk esetében irreleváns volt. Alaptalan állítások voltak azok is, melyek szerint az ügy iratainak több bizonyíték nem képezte részét; a bizonyítékok forrását, beszerzésének időpontját és módját az alperes határozata az eljárás iratainak megfelelően tartalmazza (pl. határozat 144., 175., 196.), a védett tanúk vallomásáról készített kivonat a fentiek szerint a Ket. 39/A. § (5) bekezdésének megfelelt, a kihallgatás stratégiáját érintő észrevételek (táblázatok 2. és 3. tanú elé tárása, minimálárra feltett kérdés, védett vevőkre vonatkozó kérdés) irrelevánsak voltak; a tanúkihallgatások taktikájának kialakítása a kihallgatáskor ismert tények, bizonyítékok függvényében minden esetben a hatóság szabad kompetenciája, amelynek ügy érdemére kiható jelentősége csak a kirívóan okszerűtlen, a hatósági eljárás céljával összeegyeztethetetlen irányú, vagy a hatóság eljáró jogalkalmazójának személyében fennálló bizonyított elfogultság esetén lehet; ilyen körülmény azonban egyik védett tanú meghallgatása során sem merült fel, a felperesek által előadottak annak fényében különösen lényegtelenek voltak, hogy észrevételeket a védett tanúk vallomásaira a közigazgatási eljárásban nem tettek. Ugyanilyen okból volt alaptalan a vizsgálók és az 1. tanú II.r. felperes által feltételezett találkozásáról hiányzó jegyzőkönyvre vonatkozó feltevése is; e tekintetben a bíróság a feltételezéseken alapuló bizonyítékértékelés kapcsán kifejtettekre is visszautal. A versenytanács az 1. tanúnak az árak mértékére a vizsgálat során tett nyilatkozatait megvizsgálta, erre – a tanú vizsgálat során jegyzőkönyvezett nyilatkozatainak szó szerinti idézésével – kifejezett kérdést intézett (Vj-29-419/2011. számú irat betekinthező változat 8. oldal); az 1. tanú részére a versenytanács által feltett kérdések nem voltak irányítottak, e körben jelentősége annak volt, hogy a vizsgálat során a 1. tanú meghallgatásra került, melyek tartalmát úgy a tanú, mint a versenytanács ismerte, az „irányított kérdésfeltevés” ebben az értelemben viszont szükségszerű kellett, hogy legyen. A II.r. felperes által az 1. és 2. tanúnak „fel nem tett kérdések” az ügy érdemét nem érintették; az a tény, hogy az 1. tanú a vizsgálat során sem önállóan, sem kérdésként nem beszélt az általa közvetetten tudott felső vezetői találkozók árat érintő tartalmáról, illetve a középvezetői találkozók versenykorlátozás szempontjából indifferens tartalmáról (nem fizető vevők), lényegtelen. Azt, hogy a táblázatok nem teljes körűek, magának az 1. tanúnak a 2012. július 30-i meghallgatásáról készült jegyzőkönyv 5. oldalán foglaltakból is megállapítható volt, a 2. tanú jegyzetelési szokásainak feltárása pedig szintén lényegtelen, a határidőnapló létezését és – figyelemmel az írásszakértői véleményre is – a bejegyzés idejét és készítőjének személyét nem érinti. Az, hogy a találkozók résztvevői hogyan, és miként nem tartották magukat a középvezetői találkozókhoz, hasonlóan lényegtelen volt, és annak sem volt ügödöntő jelentősége, hogy az 1. és 2. tanú az egyes ülések összehívását kezdeményező személyek, és az e személyekhez tartozó vállalkozások kvótájának aktuális alakulása között milyen összefüggés állt fenn.

A határidőnaplóban fellelt szimbólumok számonkérését, és ennek a bizonyíték hitelességét érintő

relevanciáját több felperes hangsúlyozta. A bíróság - azt meghaladóan, hogy a versenytanács által a 2. tanúnak ezzel összefüggésben feltett kérdést a tanú a hamis tanúzás törvényi következményeire való figyelmeztetést követően megválaszolta (Vj-29-441/2011. számú jegyzőkönyv 3. oldala) – e szempontot relevánsnak szintén nem ítélte. Világnézeti, vallási stb. szempontok feltárásával sem a naplóbejegyzések keletkezésének időpontja, sem pedig a bejegyzésekben szereplő számok és kifejezések okszerűen, kétséget kizáróan nem cáfolhatók.

A spirálfüzet átemelése is jogszerű volt. A Vj-148/2008. számú eljárás tárgya a perbelitől különbözött, ezért a korábbi eljárást megszüntető, ítélt dolognak nem minősülő alperesi döntés az abban az eljárásban lefoglalt irat jelen ügyben való bizonyítékként való felhasználását nem érintette, nem gátolta, e körben releváns, a kifejezett tilalmat tartalmazó jogszabályhelyre a felperesek sem hivatkoztak.

Az asztali naptár és a határidőnapló betekintheségére vonatkozó felperesi előadások is alaptalanok voltak. Az alperesnek nem volt jogszabályból eredő kötelezettsége az asztali naptár és a határidőnapló fizikai egységét egészében (minden lapot) bizonyítékként felhasználni, az alperes által értékelt lapok ugyanakkor a felperesek által betekinthesők voltak, védekezési joguk ezáltal nem sérült.

A II.r. felperes feltételezése szerint a védett tanúk vallomásaikat összehangolták. E vonatkozásban a II.r. felperes a védett tanúk felső vezetői találkozókra is és az áregyeztetés módjára vonatkozó nyilatkozatait általánosnak, míg a Rozmaring Étteremre, a VII.r. felperes szerepére, az „aggregát” szó alkalmazásra tekintettel túlságosan konkrétnek tartotta. A bíróság ugyanakkor rámutat arra, hogy a felső vezetői találkozók és az áregyeztetés tekintetében a vallomások nem aránytalanul általánosak a II.r. felperes által konkrétan nevezett nyilatkozatokhoz képest, különös tekintettel arra, hogy felső vezetői találkozókon való személyes részvételre egyik védett tanú sem hivatkozott, ugyanannak a VII.r. felperes székhelyétől különböző helyszínnek az említése, valamint a VII.r. felperes szerepének a védett tanúk által előadott azonos minősége nem tekinthető a védett tanúk összejátszásának okszerű bizonyítékként, az a tény pedig, hogy az „aggregát” szó a vizsgálat során készült különböző jegyzőkönyvekben ugyanúgy szerepel, a vizsgálaton alkalmazott - nem szó szerinti - jegyzőkönyvvezetés okán lényegtelen észrevétel. A II.r. felperes alaptalanul állította azt is, hogy a táblázatok forrása is kétséges; azt, hogy a táblázatokat az 1. tanú bocsátotta alperes rendelkezésére, önmagában az 1. tanú vallomásából következően sem volt vitatott, a 2. tanú által a táblázatokra tett vallomás kapcsán pedig a bíróság a fentebb kifejtettekre visszautal. Az, hogy a 2. és 3. tanú a táblázatokra, a 2. tanú pedig első meghallgatásán saját határidőnaplójáról önállóan nem tett nyilatkozatot, a vallomások bizonyító erejét nem érinti, önmagából abból a II.r. felperes általi feltételezésből, hogy a védett tanúk - kivéve a 3. tanú - által szolgáltatott irati bizonyítékok előterjesztésének időpontja, illetve az azokra vonatkozó nyilatkozatok megtétele időben eltérően is alakulhatott volna, a bizonyító erő szempontjából indifferens; a bíróság e helyt is visszautal a Pp. 206. § (1) bekezdésének fentebb kifejtett alkalmazására. A határidőnapló „életszerűségére” vonatkozó II.r. felperesi álláspont sem foghatott helyt, mert az irati bizonyíték hitelességének ellenőrzésére kirendelt – a IV.r. és VI.r. felperesek által előadottakkal ellentétben – igazságügyi szakértő – aggálytalanul alátámasztotta, hogy a határidőnapló releváns bejegyzése nem manipulált, az a 2. tanútól származik; a szakvéleményből egyértelműen kitűnik az is, hogy a szakvéleményt igazságügyi szakértő készítette. A II.r. felperes iratszerűen észrevételezte, hogy a spirálfüzetben nem szerepelnek a táblázatoknak megfelelő számozások, ennek azonban érdemi jelentősége nincsen, különös tekintettel arra, hogy II.r. felperes alaptalanul állította, hogy S K a feljegyzések ésszerű magyarázatát adta volna: a 2012. október 3-án tett „a piacot figyeltem a magam részéről,

becsült számokat tartalmaz a jegyzetfüzetemben mutatott oldala”, illetve a „cégünk piaci helyzetét próbáltam felmérni” nyilatkozatok a táblázatok és a határidőnapló viszonylatában nem ésszerű magyarázatai a spirálfüzet tartalmának.

Az érintett földrajzi piac pontos meghatározásának ügydöntő jelentősége a jogsértés vonatkozásában nem volt, mert az alperes ár- és piacfelosztó versenykorlátozó megállapodást tárt fel, és az áröngzítést az irati bizonyítékok mellett a felperesek adatszolgáltatása alapján végzett árelemzés eredménye is alátámasztotta (határozat 218.).

A jogsértés időtartamát illetően a védett tanúk nyilatkozatai folytán a határozat 414. pontjában tett megállapítást a bíróság megalapozottnak ítélte, figyelembe véve az egységes, komplex és folyamatos jogsértés bizonyítottságának megállapíthatóságához a Kúria alperes által kiemelt (határozat 395.) ítéletében foglaltakat is. A II.r. felperes nem tévedett abban, hogy a 2005-2007. időszak egészére évenként nem állnak rendelkezésre kétséget kizáró írásos bizonyítékok (megjegyzti a bíróság, hogy az 1. és 2. tanú írásos bizonyíték szolgáltatásával összefüggésben előadott vélelmezett összejátszásának lehetőségét e tény is kizárja), a védett tanúknak az együttműködés megszűnésére tett nyilatkozatai egymással lényegi ellentmondásban nem álltak.

A felső vezetői találkozók résztvevőire, a találkozók tartalmára nézve azt a II.r. felperes alappal állította, hogy a táblázatok a felső vezetői találkozóknak nem közvetlen irati bizonyítékai, a bíróság azokat – e téren pontosítva a határozat 428. pontjában – közvetett irati bizonyítéknak értékelte, figyelemmel e tekintetben az 1. és 2. tanú tartalmilag egyező előadására is.

A középvezetői találkozók időpontjaira és résztvevőire vonatkozó II.r. felperesi álláspont – figyelemmel a Ket. 39/A. §-ának a közigazgatási perben való relevanciája kapcsán fentebb kifejtettekre – nem volt figyelembe vehető az 1. és 2. tanú név szerinti azonosításán alapuló álláspontjából, az a körülmény pedig, hogy a 2. tanú által a középvezetői találkozókon részt vett személyekre a 3. tanú nem emlékezett, - a védett tanúk összejátszását egyébként kizáró tényként – az ügy érdemét – így a védett tanúk a Tpv. 11.§ (1) bekezdés alkalmazásában releváns tények tekintetében egymással, és az irati bizonyítékokkal is koherens vallomásainak bizonyító erejét – nem érinti.

Alperesnek nem kellett vizsgálnia a felperesek terhére megállapítható jogsértésekhez a táblázatok szerinti leosztások teljesülését. Az az érvelés, amely szerint a táblázatokban vagy mindig a felső vezetői találkozókon évente meghatározott fix részesedéseknek, vagy eltérés esetén az eltérés védett tanúk általi egybehangzó magyarázata lett volna elengedhetetlen, a Ket. 50. § (6) bekezdésével – tekintetbe véve e téren is az egyéb, egymással összefüggő bizonyítékokat – nem összeegyeztethető követelmény.

II.r. felperesnek a piacfelosztás szisztematikusságát kizáró gondolatmenete kereseti kérelmeinek eredményességéhez annak okán sem vezethetett, hogy a piac torzításmentes működését azokból a tanúvallomásokból is alátámasztottnak tartotta, mely tanúvallomásokat egyébként elfogult tanúktól származó, ellentmondásos, hiteltelen bizonyítási eszközként kérte kirekeszteni a bizonyítékok köréből.

A bíróság nyomatékmal emeli ki, hogy az alperes tanúként, illetve ügyfél képviselőjeként hallgatta meg a határozat 388. a) -f) pontjaiban felsorolt személyeket, közöttük S K és B R Utóbbi személy a védett tanúk által tett nyilatkozatok szerint aktív közreműködője volt a

középvezetői találkozónak, számítógépéről (pendrive-járól) a táblázatok származtak. B R 2012. október 31-én tett tanúvallomásában ugyanakkor a vizsgálók által feltett lényeges kérdésekre kitérő „nem emlékszem” válaszokat adott azzal, hogy általában elképzelhetőnek tartotta, hogy találkozókhoz táblázatot készített (az „betonszövetséges vagy rozmaringos” találkozókön történt táblázatkészítésekre nem emlékezett). A bíróság ezzel összefüggésben – utalva S K a spirálfüzet bejegyzését magyarázó rövid indoklására is – rámutat arra az ellentmondásra, amely szerint míg az I.-VI.r. felperesek a védett tanúk, valamint az általuk szolgáltatott írásos bizonyítékok, és a spirálfüzet tartalma közötti – sem külön-külön sem együttesen nem ügydöntő – felszültségeit felnagyították, addig mellőzték annak figyelembevételét, hogy azok a személyek, akiktől az irati bizonyítékok származtak, tanúvallomásaikban jellemzően kitérő, illetve rövid, általános válaszokat adtak.

Az I.r. felperes felső vezetői találkozóira vonatkozó álláspontja tekintetében a bíróság egyetértett az alperessel abban, hogy az I.r. felperes részvételének bizonyítottsága nem függ a cégnyilvántartás bejegyzéseitől, a táblázatoknak a 2. tanú táblázatokra vonatkozó manipuláltságának (2. tanú versenytanács előtti nyilatkozatának értelmezése) tekintetében a bíróság a fentebb kifejtettekre visszautal azzal, hogy a táblázatokban található számoknak nem kellett egyezniük a felperesek 2006. évi budapesti termelési adataival ahhoz, hogy a táblázatok – más bizonyítékokkal együtt – jogsértést megalapozó bizonyítékként legyenek értékelhetők. S K saját bejegyzésére vonatkozó nyilatkozatát illetően a bíróság a fentiekre szintén visszautal azzal, hogy a határidőnapló és a spirálfüzet közötti csekély mértékű hasonlóságot az I.r. felperes sem vitatta. A betonárak alakulása tekintetében az 1. és 2. tanú vallomásaiban, illetve a vallomások között a felperesek által megjelölt ellentmondások relevanciája kapcsán a bíróság ugyancsak visszahivatkozik a fentebb kifejtettekre azzal, hogy a határozat 216.b alpontjában szereplő árak a minimálárra vonatkozó megállapodást nem cáfolják, miként önmagában az árszórás 217. pont 3. táblázatában bemutatott ténye, illetve az sem, hogy az árak emelkedését versenykorlátozó megállapodástól független piaci tényezők – alapanyagárak változása – is befolyásolhatták (utóbbival ellentétes megállapítást alperes sem tett). A középvezetői találkozók során folytatott árrögzítési mechanizmus leírását alperes határozatának – a védett tanúk által elmondottaknál részletesebben - tartalmaznia nem kellett, a védett vevők hiányára vonatkozó I.r. felperesi érvelés is irreleváns volt, mely körben a bíróság alperessel egyezően mutat rá arra, hogy a jogsértés nem hatás, hanem cél szerinti alapon került megállapításra.

A III.r. és V.r. felpereseknek a jogsértésre vonatkozó egyes, az I. és II.r. felperesek keresetével nem érintett vitáit a bíróság az alábbiak szerint értékelte.

A III. és V.r. felperesek a tisztességes eljárás Alaptörvényben és nemzetközi jogforrásokban, továbbá az Alapjogi Chartában is rögzített követelményére helytállóan hivatkoztak, e követelményeknek azonban az alperes eljárása – a Ket. 39/A. §-ának értelmezésével összefüggésben fentebb kifejtettek okán – megfelelt. A 30/2014. (IX. 30.) AB határozat indokolásából kiemelt megállapításokkal sem volt ellentétes az alperes eljárása, sem a bizonyítási teher, sem pedig a bizonyítékok értékelésének elvei mentén; a védett tanúk vallomásai hitelesek voltak, melyet a 2. tanú táblázatokra vonatkozó spontán megjegyzése is alátámaszt (megjegyzi a bíróság, hogy az I. és II.r. felperesek éppen az irányított kérdésfeltevéseket hangsúlyozták); e nyilatkozatnak a szövegkörnyezettel összhangban álló értelmezésére a fentiekben a bíróság kitért. A büntetőjogi konzekvenciákat is figyelembe véve okszerűen volt az az érvelés is, amely a táblázatok hamisítási céllal történt létrehozását abból vezette le, hogy a táblázatok helyszíni kutatás eredményeképpen nem kerültek alperes birtokába; a III. és V.r. felperesek érvelésének logikai hibája, hogy egyszerre tekintettek a 2. tanú vallomásának

táblázatokra vonatkozó részére akként, mint amely a táblázatok bizonyító erejét teljesen lerontja, és akként is, mint amelynek a táblázatok manipuláltságára vonatkozó részei a tanú elfogultsága, informátori díjra vonatkozó érdekeltsége, az 1. tanú nyilatkozatairól való tudomásszerzés, stb. okán szintén kirekesztendő a bizonyítékok köréből.

Az asztali naptár és a határidőnapló egyes oldalai bizonyítékként felhasználhatók voltak, a Ket. 50. § (4) bekezdés és 52. § (1) bekezdés megsértésére III. és V.r. felperesek alaptalanul hivatkoztak; az asztali naptár és a határidőnapló is rendeltetésénél fogva olyan használati tárgy, amelynek oldalai más oldalaktól függetlenül, önálló bizonyítékként értelmezhetők és értékelhetők. III. és V.r. felperesek is alaptalanul állították, hogy a Ket. 39/A. §-ának alkalmazásának feltételei azért nem álltak fenn, mert a védett tanúk személye számukra megállapíthatóvá vált; az informátori díjra, a jegyzőkönyvvezetésre, a jelképekkel és a vizsgáló 2. tanú általi keresztnéven való említésével, az árakkal kapcsolatos nyilatkozatok változása tekintetében a bíróság a fentiekre visszautal.

Lényegtelen terminológiai észrevételként utaltak III. és V.r. felperesek arra, hogy a táblázatok B R által „egy pendrive-on” készültek, e vonatkozásban – hasonlóan az „aggregát” kifejezés használatánál kifejtettekre – nem az informatikai szempontok pontatlanságnak, hanem annak volt jelentősége, hogy a jegyzőkönyvekből kiemelt idézet nem szó szerinti jegyzőkönyvvezetés eredménye volt. A nevekkel kapcsolatos emlékek változását a III. és V.r. felperesek számokkal helytállóan fejezték ki, azonban azok – ahogyan a 2. tanú versenytanács előtt tett nyilatkozatának 11. oldaláról kiemelt 12.000 forintos árra utaló nyilatkozatrésze is – a védett tanúk összejátszásának, elfogultságuknak nem releváns bizonyítéka, a védett tanúk vallomásai közötti ellentétek – ahogyan arra alperes is utalt – a vallomások felperesek által feltételezett egyeztetésének hiányát, nem pedig a szándékoltan hasonló, de mégsem teljesen azonos nyilatkozatok előzetes egyeztetését tükrözik. A III. és V.r. felperesek relevancia nélkül támadták az igazságügyi szakértő által készített szakvéleményt a szakértői vizsgálat módszertanára hivatkozva; a szakértő a kirendelés tárgyára, esküjére, szakmai kompetenciájára tekintettel végezte a vizsgálatot a határidőnapló fénymásolt oldalainak birtokában, míg a bejegyzések keletkezésének időpontjára levont szakértői megállapításból („valószínűsíthető, hogy a kézírások 2006-ban keletkeztek”) alperes okszerűtlen következtetést nem tett. A Vj-148/2008. számú eljárást befejező végzés jelen ügy szempontjából nem ítelt dolog minősége, és a jegyzetfüzet Tpv. 65. § (9) bekezdés szerinti felhasználhatósága kapcsán a bíróság visszautal a korábban kifejtettekre. A III. és V.r. felperesek védett vevőkre vonatkozó előadásai abban helytállóak voltak, hogy önmagában a törzsvevők létezése nem versenykorlátozó tényező, és felperesek abban sem tévedtek, hogy a védett vevőket a védett tanúk eltérően jelölték meg (megjegyzi a bíróság, hogy a különböző vállalkozásoknál jogviszonyban állt védett tanúk a releváns piac egészét is annak a vállalkozásnak a piaci helyzetéből ismerhették, amely vállalkozással jogviszonyban álltak), azonban – szintén a fentebb kifejtettek folytán – hatáson alapuló jogsértés hiányában védett vevőkre vonatkozó tényállást alperesnek megállapítania nem kellett. A határozat 218. oldalán összefoglalt megállapítások az alperes által végzett árelemzésből okszerűen következtek, a III. és V.r. felpereseknek az alacsony mintaszámra vonatkozó érvelése irreleváns volt; az árelemzésre alperes maga sem önmagában ügydöntő bizonyítékként hivatkozott, mely által az árelemzés módszerének statisztikai megközelítésű vitatása sem lehet ügydöntő.

A IV.r. felperes keresetét tekintve a bíróság osztotta azt az alperesi álláspontot, amely szerint a betonnak nincsen közvetlen helyettesítő terméke, és földrajzi piacként Budapest és környéke tételezhető volt, e szempontoknak ugyanakkor – a bíróságkiszabás jogalapjára kihatóan – a Tpv. 20. §-ának megfelelő IV.r. felperesi eljárás hiányában a Tpv. 17. §-ra vonatkoztatottan jelentősége nem volt. A védett tanúk zárt adatkezelésének indokoltságára, az 1. és 2. tanúkhöz felperesek által rendelt

nevek irrelevanciájára, az egyik vizsgáló keresztnévén szólítására, a felső vezetői találkozók bizonyítottságára, a táblázatok 2. tanú általi értékelésére, az asztali naptár és a határidőnapló megismerhetőségére, és azok bizonyítékként való felhasználhatóságára, a szakértőként kirendelt társaság nevében eljáró igazságügyi szakértő kompetenciájára, és a védett vevők nem ügydöntő jelentősége tekintetében a bíróság a korábbiakra visszautal.

A Tpvt. 55. § (1) bekezdésének a Tpvt. 44. § (1) bekezdése folytán alkalmazott Ket. 39/A. § (5) bekezdése folytán jelentősége nem volt, a 2. tanú versenytanács általi meghallgatásáról készült kivonatok megfeleltek a Ket. e rendelkezésének, mely tekintetben jegyzőkönyvnek a hangfelvétel alapján leírt – a Ket. előbbi rendelkezése szerint még nem kivonatolt – papír alapú, a közigazgatási iratok között megtalálható (felperesek által nem betekinhető) papír alapú okirat minősül. Tekintve, hogy a felperesek e jegyzőkönyv kivonatolt változatát ismerhetik meg, érdemi jelentősége nem volt annak, hogy a 2. tanú meghallgatásáról készült jegyzőkönyv kivonatában a IV.r. felperes által is hivatkozott karakter megváltoztatásra került. IV.r. felperes relevancia nélkül utalt arra, hogy a közigazgatási eljárás megindulásakor a táblázatban jelölt több cég felszámolás alatt állt, mert jelentősége annak volt, hogy a társaságok az alperes által megállapított jogsértés időszakában léteztek, jogképes vállalkozások voltak. A IV.r. felperes a közigazgatásban elrendelt zárt adatkezelés perben való fenntartása okán szükségtelenül hivatkozott arra is, hogy a VII.r. felperes közgyűlési és elnökségi üléseinek jelenléti ívein azok a személyek nem szerepelnek, akiket a IV.r. felperes az 1. és 2. tanúkkal azonosított.

IV.r. felperes mint az ügy érdekével összefüggésben nem állóként sérelmezte a jogelődjére vonatkozó pontatlan indokolást, az ügyintézési határidő alperes általi túlhaladására ugyan a VI.r. felperessel együtt alappal hivatkoztak, ennek azonban a Pp. 339. § (1) bekezdése folytán - figyelemmel az e körben kialakult bírói gyakorlatra is - érdemi jelentősége szintén nem volt.

A VI.r. felperes a határozat 108. és 110. pontjaival összhangban nyilatkozott dr. W A szövetségi üléseken való dokumentált részvételéről, azonban e tény sem volt ügydöntő, mert alperes – a védett tanúk fentiek szerint bizonyítékként nem kirekeszthető nyilatkozataira is tekintettel – nem a dokumentált felső vezetői találkozókra alapította döntését, az a tény pedig, hogy az 1. tanú nem közvetlen részvevőként utalt a felső vezetői találkozókra, az ilyen találkozók létezésére vonatkozó határozati megállapításokat megalapozatlanná nem tették, az „életszerűség” egzaktan kijelölhető korlátokkal nem jellemezhető fogalom, ekként nem is jogfogalom. Azzal, hogy VI.r. felperes is egy általa megjelölt névhez kötötten vitatta a 2. tanú középvezetői találkozókra való részvételét, a zárt adatkezelés tényének perre való kihatása kapcsán kifejtettek miatt relevanciával nem bírt. Egyes táblázatok VI.r. felperesre vonatkozó 7. számmal jelölt oszlopában a becsült szerződésállományra részarány nem szerepelt, azonban e ténynek, valamint a táblázatokon feltüntetett szállítási helyek VI.r. felpereshez köthetőségének – figyelemmel a fentiek szerint bizonyító erővel rendelkező védett tanúk által a táblázatok létezésére, készítésük körülményeire, azok nem teljes körűségére tett nyilatkozataira – érdemi jelentősége nem volt.

A VII.r. felperes terhére megállapított jogsértést a bíróság szintén bizonyítottnak tekintette azzal, hogy a VII.r. felperes versenyjogi felelőssége kapcsán a határozat 488-489. pontjaiban hivatkozott jogforrásokra utal. A VII.r. felperes keresetének megalapozottsága – figyelemmel a Pp. 215.§-ára is - az I-VI.r. felperesek jogsértésre vonatkozó vitáitól függött. A bíróság az utóbbiakra vonatkozó fenti megállapítások folytán rögzíti, hogy a Ket. 50.§ (6) bekezdését alperes nem sértette meg, az I-VII.r. felperesek álláspontjaival ellentétben a védett tanúk vallomásai, a védett tanúk által szolgáltatott, illetve a Tpvt. 65/A.§ szerint beszerzett bizonyítékok kirekesztésére nem kerülhetett

sor, e bizonyítékok egymáshoz, és más bizonyítékhoz való viszonyát alperes a Ket. 50.§ (6) bekezdésével összhangban értékelte; a védett tanúhoz társított nevekből levont következtetés (jelenléti ívek tartalma) irrelevanciáját a bíróság a VII.r. felperes esetében is megállapította azzal, hogy a jelenléti íveknek a 3. tanú egyértelmű nyilatkozata szerint sem volt jelentősége, de alperes a 2007. január 19-i elnökségi ülés meghívójának tartalmából – mint közvetlen irati bizonyítékból – a VII.r. felperes közreműködésével szervezett középvezetői találkozóra (határozat 134., 445. pont – Vj/29-154/2011.) is okszerű következtetést vont le, továbbá alperes – a határozat 442. pontjában – arra is iratszerűen mutatott rá, hogy az elnökségi üléseken sem mindig az elnökség tagjai vettek részt.

*

Az I-III.r. és az V.-VI.r. felperések jogkövetkezményre vonatkozó kereseti álláspontjait a bíróság az alábbiak szerint értékelte (IV.r. és a VII.r. felperések a jogalaphoz képest önállóan nem támadták a bíróságkiszabást.)

A Tpv. 78.§ (3) bekezdése szerint a bíróság összegét az eset összes körülményeire - így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő felek piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítására - tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a fogyasztók, üzletfelek érdekei sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg.

A Pp. 339/B.§-a értelmében mérlegelési jogkörben hozott közigazgatási határozat akkor tekintendő jogszerűnek, ha a közigazgatási szerv a tényállást kellő mértékben feltárta, az eljárási szabályokat betartotta, a mérlegelés szempontjai megállapíthatóak, és a határozat indokolásából a bizonyítékok mérlegelésének okszerűsége kitűnik.

Alperes a Tpv. kiemelt rendelkezéséből eredően a bíróságot mérlegelési jogkörben hozta, ezért a bíróság a továbbiakban – a Pp. 215.§-ára is figyelemmel – a Pp. 339/B.§-a mentén értékelte az I.r.-III.r. és V.r.-VI.r. felperéseknek csak a jogkövetkezményekre vonatkoztatott keresetrészeit.

Az I.r. felperes a forintot érintő kerekítés alkalmazását a Pp. 339/B.§ alkalmazásában alaptalanul sérelmezte, mert a kifogásolt eltérés az I.r. felperes 2013. évi nettó árbevételének a Tpv. 78.§ (1) bekezdése szerint kiszabható maximumához (forint), de a ténylegesen kiszabott bírsághoz viszonyítva is a nullához közelít, mely ekként – függetlenül attól, hogy az alperes a bíróság alapösszegét releváns forgalomhoz igazította – az alperes határozatának megváltoztatására alkalmas okszerűtlen mérlegelést nem jelentett.

A II.r. felperes alaptalanul állította, hogy a perben alperes téves bírságmaximummal számolt. A II.r. felperes keresetlevelében tett állításával ellentétben a folyamatos sorszámozású közigazgatási iratok között nincsen II.r. felperesnek 2014. január 27-én kelt árbevétel tartalmazó beadványa, melytől függetlenül is helytálló alperes azon értelmezése, mely szerint a Tpv. 78.§ (1) bekezdése vállalkozás csoport esetén nem a magyarországi forgalomra korlátozott nettó árbevételről rendelkezik, ily módon a II.r. felperes által számított bírságmaximum irreleváns. Egyebekben alperesnek a határozat iratszerű 522. pontjával egyező perbeli nyilatkozata is megalapozott volt, az eljárási bírságra utalás felperes részéről semmilyen jelentőséggel nem bírt az ügy érdemében. A Pp. 339/B.§ -ával nem volt ellentétes, a Tpv. 78.§ (3) bekezdésének pedig kifejezetten megfelelt

alperes forgalomarányos díjszámítása; éppen a táblázatokra alapított kvóták szerinti bírságkiszabás lett volna okszerűlenebb a ténylegesen alkalmazott módszernél. A bíróság osztotta az alperes álláspontját abban is, hogy a Tpvt. 78.§ (3) bekezdésének a kizárólag nyereségtől függő bírságkiszabás nem felel meg, így – azzal együtt, hogy a jogsértéssel érintett termék ára a szállítást tartalmazta – a szállítási költség bírságalapban való elszámolásának sem volt okszerű indoka. II.r. felperes azt is alaptalanul állította, hogy a piacfelosztás végrehajtásának bizonyítatlanságát az alperes nem értékelte, a határozat 531.pontja ezzel egyértelműen ellentétes megállapítást tartalmazott. Az ágazat nehéz helyzetére és a II.r. felperes fizetési képességére vonatkozó szempontok értékelésének elmaradása a bírságkiszabás okszerűségét ugyancsak nem érintette, e körben II.r. felperes perbeli állítása érdemben értékelhető indokolást nem tartalmazott.

A III. és V. r. felperések is alaptalanul emelték ki a budapesti piacon fennállt piaci részesedések számításának szükségességét. Hangsúlyozza a bíróság, hogy a Tpvt. 78.§ (1) bekezdésére figyelemmel a bírság sem a III.r., sem az V.r. felperes vonatkozásában nem eltűzött, a piacfelosztás végrehajtásának bizonyítatlanságát alperes a bírságközleményhez képest is megfelelően súlyozta, melyhez képest a bírság összegét érdemben az sem érinti, hogy alperes – a jogalap körében kifejtettek szerint – a releváns piac földrajzi vonatkozását regionálisnak tekintette.

A VI.r. felperes a bírságkiszabást csak formálisan támadta a jogalaptól elkülönülten. Tekintettel arra, hogy VI.r. felperes esetében sem kizárólag irati bizonyítékok alapján állapította meg alperes a Tpvt. 11.§ (1) bekezdésének megsértését a 2005.-től 2007. január 30-ig terjedő időszakra, 7 hónapos jogsértéssel arányos bírság mérséklésnek nem lehetett helye.

A bíróság a felperések által előterjesztett indítványokat az alábbiak szerint értékelte.

A bíróság a Ket. 39/A.§-ára vonatkozó normakontroll kezdeményezést indokoltnak nem tartotta, melyre vonatkozóan a perbíróság hatáskörében további indokolást nem adhatott.

A Pp. 3.§ (4) bekezdésére utalva a bíróság a felperések által indítványozott tanúbizonyítások (S

Z H K Z Sz dr. W A ,
lefolytatását szükségtelennek ítélte, mert a kifejtettek okán nem merült fel olyan, a felperések versenyjogi felelősségét érintő lényeges ellentmondás, mely az alperes által lefolytatott bizonyítás eredményeként ne lett volna a Pp. 206.§ (1) bekezdése szerint a rendelkezésre álló közigazgatási iratok, és a perben lefolytatott bizonyítás alapján eldönthető. Írás- és okiratszakerítő kirendelése, illetve a határidő napló bejegyzéséről szakvéleményt adó igazságügyi szakértő meghallgatása sem volt indokolt, mert az alperes által beszerzett szakvélemény más bizonyítékkal együtt alkalmas volt a 2. tanú és az általa szolgáltatott irati bizonyíték hitelességének alátámasztására. A Vj/148/2008. ügy iratainak per tárgyává tétele sem volt indokolt, mert a másik ügyben folytatott vizsgálat a spirálfüzet perbeli ügyben való felhasználhatóságát nem érintette, S K a vizsgálat során - kifejezetten a spirálfüzet vonatkozásában – tanúként nyilatkozatot tett. Ár- és könyvszakértő kirendelésének szükségessége sem merült fel, mert alperes széleskörű adatszolgáltatás alapján folytatott árelemzést (melynek eredményére a III. és V.r. felperések maguk is hivatkoztak), másrészt a releváns termékre alkalmazott árak tekintetében érdemi vita sem volt a peres felek között. A más uniós tagállamok fővárosaiban alkalmazott transzportbeton árak feltárásának sem volt jelentősége, a bíróság e körben a IV.r. felperes érintett piacra vonatkozó kereseti álláspontjának értékelésére visszautal.

A bíróság a fentiek alapján megalapozatlan kereseteket elutasította, és az egyszerű pertársaságban

álló felperéseket az 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 62.§ (1) bekezdés h) pontja alapján feljegyzett - I.-VI.r. és VIII.r. felperések vonatkozásában az Itv. 42.§ (1) bekezdés a) pontban maximált, VII.r. felperes esetében pedig a pertárgyértékkel arányos 60.000 forint – kereseti illeték megfizetésére kötelezte a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet alapján.

A jogtanácsos által képviselt alperes perköltségét a bíróság a Pp. 79.§ (1) bekezdése alapján az I.-VI.r. felperések keresetei tekintetében - a keresetek terjedelmét, összetettségét, a per tárgyalásain való alperesi jelenléte és nyilatkozattételt mérlegelve - felperesenként 120.000 forintban állapította meg, míg a VII.r. és VIII.r. felperések előbbieknél kisebb terjedelmű és szűkebb tárgykörben tett nyilatkozatai folytán 40.000 – 40.000 forintban határozta meg, és a Pp. 78.§ (1) bekezdése szerint rendelkezett azokról megtérítéséről.

Az ítélet ellen a fellebbezést a Pp. 340.§ (2) bekezdése biztosítja.

Budapest, 2016. április 6.

dr. Huber Gábor s.k.
bíró